ČUVARI JUGOSLAVIJE

SRBI

SURADNICI UDBE U BOSNI I HERCEGOVINI

ČUVARI JUGOSLAVIJE

SURADNICI UDBE U BOSNI I HERCEGOVINI

Posušje, A.D. 2003.

Izdavač:
SAMIZDAT
(vlastita naklada Ivan Bešlić)
Posušje
Bosna i Hercegovina

Uredio:
Ivan Bešlić

Stručni konzultant:
Bože Vukušić

Naslovna stranica i oblikovanje:
Techno - Trogir

Generalni distributer u BiH:
AUXILIUM d.o.o. SARAJEVO
Obala Maka Dizdara 10, Sarajevo
Tel./fax: ++387- 33-209 281
E-mail: auxilium@ auxilium.com

Generalni distributer u RH:
Klub hrvatskih povratnika iz iseljeništva
Trg Stjepana Radića 3, Zagreb
Tel./fax: ++385-1-6151 393
E-mail: klub-hrv-povratnika-iz-iseljenistva@zg.hinet.hr

ČUVARI JUGOSLAVIJE
SURADNICI UDBE
U BOSNI I HERCEGOVINI
IV

KAZALO SADRŽAJA

UVODNA RIJEČ

Poštovani čitatelju!

Kao prvo, naglasio bih da zaista nisam očekivao kako će me jednog dana zapasti obveza i odgovornost predvoditi projekt poput ovog, kojeg su danas rezultati pred Vama i ogledaju se u četiri toma knjige *Čuvari Jugoslavije - suradnici Udbe u Bosni i Hercegovini.* Međutim, kad sam stjecajem okolnosti već došao u priliku prihvatiti se tog posla, nastojao sam ga obaviti što temeljitije i savjesnije. Naravno, to nisam mogao obaviti sam. Zato sam angažirao nekoliko suradnika kojima je vrlo poznata problematika jugoslavenskih tajnih službi i njihova rada.

Među njima bih posebno istakao savjetodavnu pomoć gospodina Bože Vukušića koji je široj javnosti postao poznat kao autor knjiga o tajnom ratu *Udbe* protiv hrvatskog iseljeništva. Uvažio sam većinu njegovih savjeta, osim prvog i, po njemu najvažnijeg, da razmislim o odustajanju od ovog projekta ili barem odgodim njegovu realizaciju, s obzirom da nije moguće u potrebnoj mjeri predvidjeti sve njegove posljedice. S tim mišljenjem se nisam složio, jer uvjeren sam da će sve posljedice ovog projekta, pa i one trenutno nepredvidive, u konačnici biti pozitivne. Gospodinu Vukušiću zahvaljujem na odobrenju da kompilacija ulomaka iz njegovih knjiga posluži kao predgovor ovoj knjizi, podijeljenoj u četiri toma po sedamstotinjak stranica.

Zahvaljujem i nekolicini uvaženih stručnjaka iz međunarodnih krugova za sigurnosno-obavještajni rad tajnih službi zemalja bivšeg komunističkog bloka na također dragocjenim savjetima i podršci.

Ova se knjiga najvećim dijelom sastoji od dokumenata iz baze podataka dosjea brisanih *operativnih veza i suradnika Službe državne bezbjednosti Republičkog sekretarijata unutrašnjih poslova Socijalističke Republike Bosne i Hercegovine* u Sarajevu u razdoblju od 1970. do 1990. godine. Autentičnost dokumentacije, koja sadrži više od pedeset tisuća stranica podataka o suradnicima *Udbe* i njihovom djelovanju, utvrđena je provjerom kroz niz arhivskih i drugih izvora.

Na temelju tih dokumenata može se s velikom sigurnošću - prema profilu suradnika, naravi i kvaliteti njihove suradnje, odnosno stupnju svjesne i dragovoljne angažiranosti - suradnike bosansko-hercegovačke *Udbe* podijeliti u slijedeće kategorije:

a) suradnici koji su se, bez obzira na motivaciju, u potpunosti angažirali i uživali stupanj velike pouzdanosti
b) suradnici koji su se u potpunosti angažirali i uživali stupanj velike pouz danosti u određenom razdoblju, a nakon toga su počeli izbjegavati surad nju i na kraju je definitivno prekinuli
c) suradnici koji su to postali pod određenom prisilom te su od početka izbjegavali suradnju i na kraju je definitivno prekinuli
d) suradnici - dvojnici, tj. takvi u koje je *Udba* od početka sumnjala ili s vremenom počela sumnjati da igraju *dvostruku* ulogu, tj. da o svojim kon taktima s Udbom informiraju druge osobe i ponašaju se prema njihovim uputama

Prilikom odabira dokumenata za ovu knjigu selektirani su uglavnom suradnici iz prve kategorije dakle, koji su se u potpunosti angažirali i koje je *Udba* smatrala potpuno lojalnima njezinim ciljevima i metodologiji rada. Dokumenti o ostalim kategorijama suradnika odabrani su u minimalnoj mjeri - tek da bi se čitatelje ilustrativno upoznalo s cjelokupnom problematikom rada *Udbe* sa suradničkom mrežom.

Međutim, treba napomenuti da ova baza podataka nije cjelovita, jer tu nisu evidentirani suradnici *Udbe* koji su deangažirani tj. brisani prije 1970. godine, kao ni oni koji su iz *Udbinih* evidencija *brisani*, odnosno deangažirani poslije 1990. godine. Isto tako, zbog nepotpunosti pojedenih dosjea u ovoj bazi podataka, ne može se za sve osobe koje se navodi kao *Udbine operativne veze i suradnike* s potrebnom sigurnošću odrediti karakter njihove suradnje.

Ti nedostaci, već sada sa sigurnošću mogu najaviti, bit će otklonjeni u slijedećim izdanjima knjige.

Prva dva toma ove knjige čini dokumentacija o suradnicima *Udbe* iz redova hrvatskog naroda u Bosni i Hercegovini, ali su tu uključeni i svi ostali suradnici bosansko-hercegovačke *Udbe*, bez obzira na nacionalnost, a koji su bili usmjereni na praćenje Hrvata, uključujući i građana BiH muslimanske vjeroispovjedi koji su se izjašnjavali etničkim Hrvatima.

Treći tom čine dokumenti o suradnicima *Udbe* iz redova muslimanskog, odnosno bošnjačkog naroda koji su bili usmjereni na praćenje svojih sunarodnjaka, ali i Srba. U ovom tomu su dokumenti i o nekoliko Albanaca - suradnika *Udbe*, koji su prvenstveno špijunirali svoje sunarodnjake, ali i bosansko-hercegovačke Muslimane zbog *muslimanskog nacionalizma i islamskog fundamentalizma.*

U četvrtom tomu se nalaze dokumenti o suradnicima *Udbe* iz redova srpskog naroda u Bosni i Hercegovini. Njihova je specifičnost da su špijunirali uglavnom sami sebe - *zbog velikosrpskog klero-nacionalizma, inform-biroa i podrivanja ekonomske osnovice društva.* Najzvučnije ime među srpskim suradnicima *Udbe* svakako je Vojislav Šešelj, četnički vojvoda kojemu se trenutno sudi u Den Haagu.

U navedenoj dokumentaciji nalaze se podaci i o suradnicima *Udbe* koji su bili zaduženi za praćenje navodnih agenata stranih obavještajnih službi, no budući nisam smatrao da će ta kategorija *Udbinih* suradnika predstavljati poseban interes bosansko-hercegovačke javnosti - nisam je uvrstio u ovaj projekt. Ako se, međutim, pokaže da nisam bio u pravu, tu ću pogrešku ispraviti u slijedećem izdanju na koje se, nadam se, neće dugo čekati.

I na kraju bih želio napomenuti da je ova knjiga, koja predstavlja projekt sam za sebe, zapravo tek početak većeg projekta kojemu je cilj, osim *Udbe*, razobličiti suradničku mrežu svih jugoslavenskih tajnih službi, prvenstveno KOS-a, ali i SID-a, i ne samo u Bosni i Hercegovini nego i u Republici Hrvatskoj te drugim državama nastalim raspadom jugoslavenske države. Jer, tek tada ćemo moći u potpunosti osvijestiti vrijeme i okolnosti u kojima smo živjeli, utjecaj političko-ideoloških lobija i pojedinaca u procesu raspada Jugoslavije, odnosno stupanj njegove dirigiranosti te posebice poziciju u kojoj se sada nalazimo kao i perspektive za oslobađanje iz povijesnog protucivilizacijskog i protunacionalnog zarobljeništva.

Urednik

PREDGOVOR

Komunističke partije, pa tako i KPJ, temeljile su se svjetonazorski, ideologijski i programski na djelima klasika marxizma, koji su zastupali motrište kako se zbiljske promjene društvenih odnosa mogu događati samo revolucionarnim, tj. nasilnim načinom. Sukladno tome zagovarala se nužnost izbijanja proleterskih revolucija, koje su trebale - predvođene komunističkim partijama - uspostaviti svjetski komunistički poredak. Pri tome nije bilo bitno kakva će se sredstva koristiti.

Isto tako, ideologija i praksa komunističkih partija je smatrala kako revolucionarni čin preuzimanja vlasti nije i završetak nasilja, nego je on početak diktature proletarijata koja, prema Lenjinu, predstavlja "najžešći i najnemilosrdniji rat nove klase protiv moćnijeg neprijatelja, protiv buržoazije ... i pobjeda nad buržoazijom nije moguća bez dugog, upornog, ogorčenog rata na život i smrt, - rata koji zahtijeva vladanje sobom, disciplinu, čvrstinu, nepokolebljivost i jedinstvo volje". Na primjeru Bosne i Hercegovine te ostalih republika komunističke Jugoslavije to se očitovalo u uspostavljanju monopola KPJ nad svim oblicima državnog i društvenog života, što znači da nije bilo moguće javno artikulirati niti jedan interes izvan centraliziranog partijskog okvira.

Nepostojanje demokratskih društvenih mehanizama nadzora i izravna podređenost tajnih službi središtu političke i partijske moći i inače je bila obilježje totalitarnih sustava vlasti, bez obzira na njihov ideološki predznak. Na taj se način djelovanje jugoslavenskog totalitarnog modela upravljanja može velikim dijelom poistovjećivati ne samo sa zemljama u kojima su vladali komunistički režimi nego i s građanskim oblicima totalitarizma, kao što su bili fašizam u Italiji i nacizam u Njemačkoj. Jedno od njihovih glavnih zajedničkih obilježja bilo je prakticiranje neograničene represije koja se koristila u svrhu očuvanja vladajućeg režima. To je razlog što su iza organiziranog nasilja totalitarnih režima ostajali ogromni negativni tragovi, među kojima i veliki broj ljudskih žrtava; ubijenih, zlostavljanih, zatvaranih, progonjenih, obespravljenih i marginaliziranih.

Josip Broz Tito je 10. kolovoza 1941. izdao Uputstva partizanskim odredima glede sigurnosnih pitanja. Te upute su bile opće naravi, a njihova glavna poruka je glasila da "izdajice i provokatore treba smjesta likvidirati". Smatra se kako je tim Uputstvima započeo organizirani sigurnosno-obavještajni rad jugokomu-

nističkih partizana. Nakon toga je slijedilo osnivanje tzv. partizanskih straža, narodnih straža, narodne policije i sl. pri partizanskim odredima, a tek je 1943. Tito donio odluku o razdvajanju obavještajne i kontraobavještajne službe.

Sredinom 1944. godine, točnije 13. svibnja 1944., Tito je odlučio osnovati Odjeljenje za zaštitu naroda (OZNA). Pet dana kasnije, 18. svibnja, Aleksandar Ranković je u Drvaru potpisao Uputstvo o formiranju Ozne. Pored Tita i Rankovića, osnivačima Ozne mogu se smatrati i ruski obavještajci, instruktori pri Vrhovnom štabu partizanske vojske, Saveli Vladimirovič Burtakov i Arseni Vasiljevič Tiškov Timofejev. Za svoga zamjenika, na čelu Ozne, Ranković je postavio Svetislava Stevanovića - Ćeću.

OZNA se sastojala od četiri odjela. Prvi odjel se bavio obavještajnim poslovima, a na čelu mu je bio Maksimilijan Baće, zvani Maks ili Milić, rodom iz Pakoštana kod Šibenika. Drugi odjel bavio se kontrašpijunažom; na čelu mu je bio Crnogorac Pavle Pekić. Treći odjel se bavio vojnom kontrašpijunažom, a vodio ga je general Jefto Šašić. Četvrti odjel, na čelu s Mijatom Vuletićem, rukovodio je tehnikom i vezom.

Prvi načelnik OZNE za Bosnu i Hercegovinu bio je Uglješa Danilović. Prvi načelnici bili su: Ivan Krajačić-Stevo u Hrvatskoj; Slobodan Penezić-Krcun u Srbiji; Ivan Maček-Matija u Sloveniji; Veljko Milatović u Crnoj Gori; i Bane Andreev u Makedoniji.

U ožujku 1946. OZNA je reorganizirana, to jest razdvojena na civilne i vojne službe koje dobivaju nova imena: Upravu za istraživanje i dokumentaciju (UID) i Upravu državne sigurnosti (UDBA), te Vojnoobavještajnu službu (VOS) i Kontraobavještajnu službu (KOS). KOS je 1955. preimenovan u Organ sigurnosti (OB) Jugoslavenske narodne armije (JNA), a UDBA 1966. godine, nakon tzv. Brijunskog plenuma, u Službu državne bezbjednosti (SDB), odnosno Službu državne sigurnosti (SDS).

OB JNA je djelovao pri Saveznom sekretarijatu narodne obrane (SSNO). Organizacijska struktura OB bila je prilagođena ustroju JNA. Pri armijskim oblastima, garnizonima, pukovima itd., odnosno odgovarajućim jedinicama u mornarici i zrakoplovstvu, postojale su tzv. Kontraobavještajne grupe (KOG), dok je pri Teritorijalnoj odbrani (TO) djelovala tzv. Bezbjednost teritorijalne odbrane (BTO). VOS je također bio podređen SSNO-u, a svoju aktivnost razvijao je preko vojnih misija i diplomatskih predstavništava SFRJ u inozemstvu.

UID, koji je kasnije preimenovan u Službu za istraživanje i dokumentaciju (SID), bio je u sastavu Saveznog sekretarijata inozemnih poslova (SSIP). Djelovao je uglavnom preko jugoslavenskih diplomatsko-konzularnih i vanjskotrgovačkih predstavništava u inozemstvu.

SDS kao civilna kontraobavještajna služba nalazila se u sastavu Saveznog sekretarijata unutarnjih poslova (SSUP). Sastojala se od nekoliko uprava (odjela). Četiri glavne uprave bavile su se: 1) unutarnjim neprijateljem (nacionalizam, crkva itd.); 2) emigracijom (hrvatska, albanska itd.); 3) stranim obavještajnim

službama; 4) tehnikom praćenja i prisluškivanja. SDS je svoju organizacijsku mrežu razvijala preko republičkih sekretarijata za unutarnje poslove (RSUP), a ovi preko centara SDS-a i njihovih ispostava. Unutarnji organizacijski ustroj republičkih centrala i centara SDS-a bio je sukladan strukturi saveznog SDS-a.

Prema upućenim analitičarima rada Udbe, većinu informacija djelatnici SDS-a dobivali su putem informatora i suradnika, odnosno operativnih veza. U udbaškom žargonu s tim nazivima označavali su se doušnici ili cinkaroši, to jest osobe koje su Službi državne sigurnosti dobrovoljno, pod ucjenom ili iz nekog trećeg razloga dostavljale informacije o događajima, osobama i procesima od značenja za SDS. Obično je operativni djelatnik birao informatora. Pri izboru je u obzir uzimao položaj i funkciju osobe, profesiju, radno mjesto, mjesto stanovanja, ali i sve druge karakteristike koje neku osobu čine "korisnim građaninom". Nakon što bi pronašao osobu za koju smatra da može biti dobar izvor informacija, operativac je morao o svome otkriću obavijestiti načelnika odjela ili svog pretpostavljenog. Obzirom da je u Službi vladao strogi hijerarhijski ustroj, nije bilo neovlaštenih ili slučajnih operacija, a svi su podaci morali biti odobreni i arhivirani.

Podaci dobiveni od informatora korišteni su za kontrolu različitih sredina, objekata i punktova, a posebno su bili značajni prilikom temeljite obrade osobe pod kontrolom ("obradom"). Sastanci između operativca i informatora održavali su se tajno, uvijek na isti način: djelatnik SDS-a samo je slušao, odnosno primao informacije, dok je informator govorio. Takvim načinom rada, Služba informatoru nikad nije dala do znanja kako se njegove spoznaje koriste. Suradnik Službe državne sigurnosti je bio viši oblik od operativne veze. U žargonu poznat je i kao "agent". Suradnik je bila osoba koja je na temelju preciznih instrukcija dobrovoljno i tajno obavljala različite zadatke. Informacije koje je Služba dobivala od suradnika bile su uglavnom kvalitetnije od informatorovih podataka. Osoba koja je željela postati suradnikom Službe morala je biti spremna na suradnju, a uz to biti iskrena, sklona uočavanju onih pojava koje je Služba smatrala važnim. Također, psihofizički profil suradnika bio je vrlo bitan, posebno njegova sposobnost čuvanja tajne, pretvaranja i prilagođavanja određenoj sredini i slično.

Takozvano "vrbovanje suradnika" obavljalo se isključivo nakon pismenog odobrenja načelnika odjela i centra Službe, a uz suglasnost republičkog i čak saveznog šefa čitave Službe. Prije toga bi se obavila vrlo detaljna provjera, tzv. tehnikom "gustog češlja", suradnikovih osobina. Provjera je li bila i dugotrajnija i složenija od provjere informatora, a provjeravalo se npr. kakvim načinom života suradnik živi, koje su mu sklonosti i u kakvoj se sredini kreće, kakav je njegov odnos prema objektu ili osobi koju tajna policija prati i obrađuje, koji su mu motivi za suradnju i drugo.

Ukoliko bi suradnik uspješno prošao prethodne provjere, sastavljao se pismeni prijedlog za njegovo angažiranje, a službenik SDS-a u objašnjenju prijedloga navodio je sljedeće osobne podatke tog suradnika: ime i prezime suradnika, te

mjesto, općina i republika odnosno država rođenja; nacionalnost i državljanstvo; podaci o školovanju i radni status; bračni status; zvanje roditelja, njihova stručna sprema i nacionalnost, bolesti u obitelji i vlastito zdravlje; turistička putovanja, školovanje i privremeni rad u inozemstvu; detalji o rodbini u inozemstvu (imena, pa čak i nadimci); sentimentalne, privatne veze u inozemstvu; veze s emigrantima, njihova imena i kontakti; i članstvo u društveno - političkim organizacijama i političke funkcije. Tijekom cjelokupnog rada zadaća je službenika koji održava tu vezu, bila uvjeriti suradnika da iz njegova rada proizlaze brojne koristi za "jugoslavensku socijalističku samoupravnu zajednicu bratskih naroda". Osim toga, službenik je imao preciznu instrukciju da "vrijednog i debelo iskoristivog (na duže staze) suradnika pod svaku cijenu treba sačuvati od kompromitiranja i provale." Zato se u političkim procesima suradnik SDS-a kao ključni, krunski svjedok pojavljivao vrlo rijetko.

Za svakog je suradnika uvijek morao biti spreman takozvani obvezujući odnosno kompromitirajući materijal koji je duboko zadirao u osobni život. On se upotrebljavao u slučaju da sposoban i talentiran suradnik posumnja u korisnost svog rada ili pokuša "dezertirati". Takav kompromitirajući materijal obično su činili: fotografije i video-snimke o preljubu; dokumentirane izopačene seksualne sklonosti suradnika ili njegovih najbližih; dokumentirani biografski podaci o osobnom životu koje pojedinac želi prikriti; i neugodni biografski i intimni podaci o roditeljima i djeci suradnika.

Veza sa suradnikom održavala se većinom putem neposrednog kontakta, a samo u izuzetnim okolnostima putem telefona, pismenim putem, šifriranim radio-porukama ili na drugi način. Na tajnim sastancima, koji su se održavali na tajnim mjestima, suradnik je od službenika SDS-a dobivao zadatke i upute, i predavao svoje usmene ili pismene izvještaje. Na temelju suradnikova izvješća, službenik Državne sigurnosti sastavljao je svoj izvještaj i to u najmanje dva primjerka, jer se jedan od njih morao odložiti u dosje suradnika, a drugi u dosje operativne obrade ili operativne kontrole. Bilješke su pisane u trećem licu, a umjesto stvarnog suradnikovog imena navodio se njegov pseudonim. U prilogu je stajala i službena zabilješka s navedenim budućim zadatcima koji su povjereni suradniku.

Sve su se dobivene informacije, a posebno one koje su dobivene preko suradnika angažiranih zbog obvezujućeg materijala, provjeravali putem drugih izvora. Ako su se podaci pokazali točnima i valjanima, prihvaćali su se kao operativne informacije i postajali su osnovnom za daljnju sveobuhvatniju i dugotrajniju operativnu obradu neke osobe, sredine ili objekta.

U slučaju suradnikova preseljenja u drugo mjesto na području iste republike ili na području države, kao i u slučaju premještanja ili unapređenja ovlaštene osobe iz SDS-a na viši položaj, suradnik bi se uz njegovu osobnu suglasnost "predao na vezu" drugom službeniku Državne sigurnosti. Prestanak suradničkog odnosa bio je moguć samo po završetku posla zbog kojega je angažiran, zbog teško narušenog suradnikova zdravlja ili promjene radnog mjesta, na njegov ili

zahtjev Službe (ona to zahtijeva ako sumnja u suradnikovu iskrenost, njegovu kompromitaciju, psihički pad, itd.).

Stvarni financijski troškovi nastali obavljanjem zadaća suradniku su uvijek nadoknađivani, a za svoj trud i posebne napore nagrađivan je novčano (većinom 13. svibnja, na dan SDS-a), davanjem prigodnih poklona (prilikom rođendana, vjenčanja i slično), ili pružanjem određenih usluga i pogodnosti. Niti tada se ništa nije radilo na svoju ruku, nego se sve bilježilo. Tada bi načelnik službe, na prijedlog ovlaštene službene osobe koja je sa suradnikom kontaktirala, donio odluku o naknadi troškova i nagrađivanju, odnosno pružanju usluga.

Osim u radu s informatorima i suradnicima, operativni je djelatnik Službe državne sigurnosti dio svog radnog vijeka provodio na terenu, a to znači da je koristio sljedeća operativno - tehnička sredstva i mjere: tajno praćenje, tajno fotografiranje i video-snimanje, tajno prisluškivanje, uz cjelodnevnu prismotru telefona, ozvučenje prostorija, tajno pretraživanje stana, tajno otvaranje poštanskih pošiljki (kodna akcija "Lira") i sl. Praćenje se obavljalo pješice, raznim prijevoznim sredstvima ili kombinirano, a "pratioci" su bili ovlašteno službeno osoblje Službe ili, izuzetno, najpovjerljiviji suradnici. Za praćenje zanimljive osobe i njezina stana, odnosno objekta operativne kontrole i obrade, bila je angažirana promatračka ekipa, koju su činila od četiri do šest operativaca. "Pretresanje" stanova, hotelskih soba i poslovnih prostorija obavljalo se sustavno; takvi su se objekti uglavnom odmah i ozvučili.

Prilikom prisluškivanja (kodna akcija "Slaven") tonski su tehničari Službe i njeni stručnjaci zaduženi za telefonske veze, najradije koristili jednostavnu aparaturu za prisluškivanje telefonskih razgovora koja se sastojala od magnetofona i aparata za registriranje rada brojčanika. Takav bi se magnetofon pokrenuo svaki put kad telefon zazvoni ili kad se podigne slušalica. Kako se ne bi pratili nevažni razgovori, ubačen je kodirani program, koji je na magnetofonu automatski registrirao razgovore u kojima se pojavljuju riječi poput "politika", "tajna", "špijunaža", "prisluškivanje", "nemoj to nikome reći", "vojska", "putovanje", "sastanak", "oružje", "to je povjerljivo", "oni na vlasti su prava bagra", "lupeži", "on je islužena stara nakaza", "banditi iz šume", "razbojnici" i drugo.

O tome kako su, koga i s kim špijunirale bivše komunističke vlasti najbolje može posvjedočiti "arhiv posebnih evidencija" Službe državne sigurnosti, gdje su zabilježene operativne veze, operativne informacije, operativne obrade i operativne kontrole. Doušnici su evidentirani u popisu informatora, uz njihove osobne podatke i adrese stana, mjesta stalnog boravka, a suradnici su popisani u registru suradnika, gdje se nalaze osnovni i pomoćni dosjei. Taj registar čine: redni broj, broj dosjea, datum zavođenja, općeniti podaci o suradniku, pseudonim, ime djelatnika za vezu i primjedbe. Svaki suradnik, koji je ikad radio za Državnu sigurnost, postoji i u osnovnom dosjeu u kojemu su sadržani iscrpni podaci o suradniku, prijedlog za angažiranje, pseudonim, ocjena rada suradnika, odluke o mogućem nagrađivanju, odluka o prestanku suradničkog odnosa. U slučaju da

osnovni dosje nestane, postoji pomoćni dosje, koji za svakog suradnika nosi broj osnovnog dosjea i njegov pseudonim. U taj su se dosje ulagali izvještaji suradnika, kao i operativni materijali koje je donosio.

Registar suradnika s osnovnim dosjeom čuvao se u čeličnoj kasi ili trezoru, a za njegovo čuvanje bio je ovlašten rukovoditelj organizacijske jedinice, uglavnom načelnik odjela ili odsjeka u Centru Službe državne sigurnosti. Pomoćne dosjee suradnika čuvala je ovlaštena službena osoba koja je kontaktirala s njima. U tadašnjem Republičkom sekretarijatu za unutarnje poslove bila je pohranjena evidencija svih suradnika.

Zahvaljujući zagrebačkom tjedniku Globus, glasilu neokomunističkog establišmenta u Hrvatskoj, u javnost su dospjeli izvadci iz elaborata dvojice vodećih službenika Udbine republičke centrale u Zagrebu, Josipa Perkovića i Jana Gabriša: Služba državne sigurnosti Republičkog sekretarijata za unutarnje poslove SR Hrvatske u vremenu 1980. - 30. svibnja 1990. godine (rekonstrukcija). U elaboratu se može naći popis najznačajnijih institucija i osoba koje su obrađivali. Međutim, Perković i Gabriš izbjegavaju otvoreno progovoriti o svrsi djelovanja Udbe, odnosno o političkim zadacima i ciljevima kojima su trebali služiti. Tek napominju da nisu smjeli ništa raditi bez odobrenja i suglasnosti partijskog i državnog vrha, kao da žele reći da pitanja o tome treba postaviti njihovim naredbodavcima. Prema Perkoviću i Gabrišu, Ustavom SFRJ bilo je određeno da Federacija preko saveznih tijela uređuje osnove sustava zaštite ustavom utvrđenog poretka (državna sigurnost), osigurava djelatnost Službe državne sigurnosti i usklađuje rad Službi koje obavljaju poslove državne sigurnosti. Za obavljanje poslova državne sigurnosti kao dijela upravnih poslova temeljem čl. 363 Ustava SFRJ osnovan je Savezni sekretarijat za unutarnje poslove (SSUP). U okviru SSUP-a djelovala je Služba državne sigurnosti ustrojena u 10 uprava i 2 samostalna "odjeljenja" na zaštiti ustavnog poretka:

I. Uprava - strane obavještajne službe - obuhvaćala je poslove usmjeravanja i koordiniranja rada Službe na suprotstavljanju stranim obavještajnim službama, albanskoj emigraciji, IB emigraciji, međunarodnom terorizmu, a od 1988. godine bavila se i obavještajnim radom (akcija Marijan).

II. Uprava - neprijateljska emigracija - obavljala je poslove usmjeravanja i koordiniranja rada i neposrednog djelovanja prema neprijateljskoj emigraciji u zapadnoeuropskim i prekomorskim zemljama.

III. Uprava - unutarnji neprijatelj - obavljala je poslove usmjeravanja i koordiniranja rada na suprotstavljanju aktivnosti unutarnjeg neprijatelja. Imala 20 sistematiziranih, a 12 popunjenih radnih mjesta. Bila je podijeljena na dvije operativne skupine - prva operativna skupina obrađivala je sve nacionalizme (osim albanskog), vjerske zajednice, građansku desnicu i liberalizam. Druga operativna skupina bavila se albanskim nacionalizmom, birokratizmom i etatizmom te podrivanjem ekonomskih osnovica društva.

IV. Uprava - za prevodilačke poslove - bavila se prevođenjem za potrebe SDS-a, ali je bila i servis cijelog SSUP-a.

V. Uprava - istraživanja, analize i izvješćivanje - bavila se analitičkim radom i eksternim izvješćivanjem.

VI. Uprava - nije bila ustrojena

VII. Uprava - protuobavještajna zaštita saveznih tijela i organizacija, osiguranje članova predsjedništva bivše SFRJ, stranih državnika te drugih osoba i objekata.

VIII. Uprava - za informatiku - bavila se poslovima dokumentacije i informatičke obrade podataka, a posebno za I, II i III te VII i X Upravu. Dijelom je obrađivala i dokumentaciju javne sigurnosti (Interpol, kriminalitet stranaca, operativni glasnik). Vodila je oko 7000 aktivnih dosjea (obrada).

IX. Uprava - operativna tehnika - imala je sistematizirana 120, a popunjena 99 radnih mjesta.

X. Uprava - nadzor stranih diplomatsko-konzularnih predstavništava (DKP) u Beogradu - do 1975. godine bavila se i nadzorom trgovinskih, novinskih i drugih stranih predstavništva, kada je taj nadzor prešao u nadležnost SDS Srbije. Uprava je djelovala u 7 operativnih skupina i to: dvije operativne skupine za nadzor istočnoeuropskih DKP, tri za nadzor zapadnoeuropskih, jedna za nadzor DKP azijskih, afričkih i latinskoameričkih država, te jedna operativna skupina za izvođenje operativnih akcija. U upravi je bilo sistematizirano 58, a popunjeno 45 radnih mjesta. Sredinom 1989. godine uprava je vodila 120 obrada i koristila 350 suradnika i 600 operativnih, društvenih i prijateljskih veza.

XI. Uprava - tajno praćenje i motrenje - imala je 88 sistematiziranih i 63 popunjenih radnih mjesta.

XII. samostalno odjeljenje- za suradnju sa stranim službama sigurnosti - sistematizirano je 8, a popunjeno 7 radnih mjesta..

XIII. samostalno odjeljenje - za opće poslove - imalo 11 sistematiziranih, a 9 popunjenih radnih mjesta.

Pri SDS-u je djelovalo i nekoliko specijalnih savjetnika saveznog sekretara koji su stalno ili povremeno dobivali određene zadaće iz djelokruga rada Službe.

Glede ustrojstva Službe državne sigurnosti značajan je članak 7. Zakona o osnovama sustava državne sigurnosti koji je utvrđivao da republike i autonomne pokrajine organiziraju i neposredno obavljaju poslove državne sigurnosti u skladu s Ustavom SFRJ, saveznim zakonima i politikom Skupštine SFRJ utvrđene u toj oblasti. Za rad SDS-a u SFRJ bio je odgovoran Savezni sekretar za unutarnje poslove kojeg je imenovala i razrješavala Skupština SFRJ (Ustav SFRJ, čl. 288), ujedno je bio i član savezne vlade (SIV-a) i formalno je za svoj rad odgovarao Predsjedniku SIV-a. Međutim, stvarna odgovornost saveznog sekretara za unutarnje poslove bila je prema Predsjedništvu SFRJ i njegovu Savjetu za zaštitu ustavnog poretka, a obveze i odgovornost protezale su mu se i prema Predsjedništvu CKSKJ.

Kako je iz sheme rukovođenja Službom vidljivo, presudan utjecaj na čelnike Službe u SSUP-u imalo je Predsjedništvo SFRJ i njegovo operativno tije-

lo - Savjet za zaštitu ustavnog poretka, SIV i Predsjedništvo CKSKJ. Savjet za zaštitu ustavnog poretka Predsjedništva SFRJ kojega su sačinjavali članovi Predsjedništva SFRJ, članovi Predsjedništva CKSKJ, predsjednik SIV-a te savezni sekretari za unutarnje poslove, narodnu obranu i vanjske poslove neposredno je pratio stanje državne sigurnosti, donosio odluke, utvrđivao obveze i prijedloge i slično koje su obvezivale na provedbu SDS SSUP-a. Ovaj Savjet bio je u neposrednoj vezi sa savjetima za zaštitu ustavnog poretka predsjedništava republika i pokrajina bivše Jugoslavije.

Na prijedlog saveznog sekretara za unutarnje poslove SIV je imenovao neposrednog rukovoditelja SDS-a u SSUP-u koji je po funkciji bio podsekretar. U izvjesnom smislu, kao i kod drugih saveznih funkcija, i za ovu je funkciju primjenjivan kadrovski republički ključ. Savezni sekretar imenovao se na četiri godine, a tu je dužnost mogao obavljati najviše dva puta uzastopce. Imao je pravo donositi pravilnike, naredbe i uputstva za izvršavanje saveznih zakona, drugih propisa i općih akata Skupštine SFRJ te propisa SIV-a.

O bosansko-hercegovačkoj Udbi, njezinom ustroju, zakonskoj regulativi, ciljevima i kadrovima, najsustavniji rad do sada - pod naslovom Sigurnosno obavještajne službe u Bosni i Hercegovini - objavio je Ivan Lučić u časopisu Nacionalna sigurnost i budućnost (Svezak 1, 2001.). Lučić piše da je Brijunski plenum, tj. IV. sjednica CK SKJ, bila odlučujuća za savladavanja otpora procesu decentralizacije tadašnje države, a time i prenošenja određenih nadležnosti iz područja državne sigurnosti sa saveznih na republičke i pokrajinske organe. Ustavnim amandmanima iz 1967. i 1971., Osnovnim zakonom o unutarnjim poslovima od 1. siječnja 1967. i Ustavom od 21. veljače 1974. utvrđeno je da su pored Federacije, za zaštitu Ustavom utvrđenog poretka, tj. državnu sigurnost, odgovorne i Republike. Uz to preciznije su određeni djelokrug, organizacija i metode rada Službe državne sigurnosti, kao samostalne stručne službe u Saveznom sekretarijatu za unutarnje poslove...

Političke promjene izazvane IV. sjednicom CK SKJ, promjene koje su, prije svega, rezultirale djelomičnom federalizacijom, tj. decentralizacijom same partije (što se u početku manifestiralo promjenom redoslijeda održavanja partijskih kongresa, a zatim i uvođenjem načela pariteta prilikom konstituiranja vodstva SKJ) i ustavne promjene putem amandmana, dovele su do većih političkih pokreta, rezultat kojih je bio Ustav SFRJ, donesen 21. veljače 1974.

Samo četiri dana nakon proglašenja Ustava SFRJ, 25. veljače 1974. proglašen je i Ustav SR BiH. U uvodnom dijelu Ustava SR BiH, dakle u osnovnim načelima stoji sljedeće: "U toku revolucionarne borbe radničke klase i svih radnih ljudi Jugoslavije, s Komunističkom partijom na čelu, u narodnooslobodilačkom ratu i socijalističkoj revoluciji, radnička klasa, radni ljudi i narodi Bosne i Hercegovine Srbi, Muslimani i Hrvati i pripadnici drugih naroda i narodnosti, zajedno s drugim narodima i narodnostima Jugoslavije, uspostavili su rev-

olucionarnu, narodnu demokratsku vlast i u okviru Federativne Republike Jugoslavije stvorili Narodnu Republiku Bosnu i Hercegovinu." Ova tvrdnja, piše Lučić, dobro prikazuje političku i društvenu situaciju u kojoj je djelovala tadašnja Služba državne sigurnosti. U takvom totalitarnom, revolucionarnom i jednopartijskom sustavu služba je bila istog karaktera, odnosno pod kontrolom komunističke partije i u funkciji njezina očuvanja i učvršćenja vlasti. Nitko nije mogao biti pripadnik službe, a da nije bio član partije. Zanimljiva je i praksa zavođenja operativne obrade od strane SDS-a BiH nad građanima koji su članovi SK. Prije stavljanja pod operativni tretman tražila se "određena verifikacija" u CK SK BiH. Praktički se tražila suglasnost partije.

Služba državne sigurnosti BiH je imala 1986. 589 djelatnika što je bilo 87,39% od ukupnih 674 sistematiziranih mjesta. Od toga je 61,63% imalo visoku stručnu spremu. Služba je pored djelatnog imala i pričuvni sastav, u kojemu se nalazilo najmanje 646 pripadnika koji su po ratnom rasporedu bili smješteni u službu. Analizirajući izvješće o radu za 1986. vidi se kako se Služba bavila sljedećim poslovima: suprotstavljanjem djelatnosti stranih obavještajnih službi, suprotstavljanjem djelatnosti neprijateljske emigracije, suprotstavljanjem djelatnosti unutarnjeg neprijatelja, sigurnosnom zaštitom nekih ličnosti i objekata i radom na obrambenim pripremama. U izvješću se referiralo i o korištenju operativne tehnike, analitičko informativnoj djelatnosti, kadrovskoj problematici i suradnji službe sa SDS-om SSUP-a, RSUP-a, Pokrajinskim sekretarijatima unutarnjih poslova i ostalim službama sigurnosti, organima gonjenja, inspekcijskim službama, kao i drugim subjektima za Općenarodnu obranu i Društvenu samozaštitu. Samo tijekom 1986. SDS BiH otkrila je "neprijateljsko djelovanje" 2645 građana Republike BiH, građana koji prvi put "nastupaju s neprijateljskih pozicija". Dakle, pronađeno je 2645 novih neprijatelja, što je za 95 otkrivenih neprijatelja više nego 1985. kad ih je bilo "samo" 2550. Međutim, od tog broja pod operativnu je obradu stavljeno tek 155 osoba, nakon što ih je brisano 140. Tako su se 1986. pod operativnom obradom nalazile 1052 osobe, od kojih su 123 osobe zahvaćene mjerama zbog "protuobavještajne problematike", 499 zbog "neprijateljske emigracije", a 430 ljudi vođeno je kao "unutarnji neprijatelji". Kako bi se nosila sa svim tim neprijateljima, služba je angažirala 176 novih suradnika i 127 operativnih veza. Istodobno je brisala 100 suradnika i 147 operativnih veza. Tako je služba okončala 1986. s 1645 izvora, od kojih 1049 suradnika i 596 operativnih veza. Iste godine vođene su 94 operativne kombinacije, radi "ostvarivanja neposrednijeg operativnog kontakta Službe s neprijateljem, radi kvalitetnijeg praćenja njegove djelatnosti." Obavljeno je 13123 informativnih razgovora s 9944 osobe od kojih su 88 bili stranci. Izvršeni su pretresi stambenih i drugih prostorija kod 134 građana. Od 83 građana oduzete su putne isprave, a 21 strancu otkazan je boravak u zemlji. Za potrebe drugih službi i organa sigurnosti izvršeno je 28505 potpunih i djelomičnih provjera...

Tijekom 1986. Republička služba BiH je dostavila 2440 različitih sig-

urnosno interesantnih podataka saveznoj službi i službama drugih republičkih i pokrajinskih službi ili organima sigurnosti JNA. Prisluškivano je 718 telefona, ozvučeno 488 stanova i drugih prostora. To je bio dio operativnih mjera koje je SDS BiH poduzela tijekom 1986. Sve je to rezultiralo kaznenim prijavama protiv ukupno 7 osoba, a prekršajnim protiv dviju osoba...

Republički Sekretar (ministar) unutarnjih poslova Bosne i Hercegovine potpisao je "Pravilnik o unutarnjoj organizaciji Službe državne sigurnosti Republičkog sekretarijata za unutarnje poslove Socijalističke Republike Bosne i Hercegovine". Pravilnik je stupio na snagu 1. ožujka 1990., nakon što je dobio suglasnost Izvršnog vijeća Skupštine Socijalističke Republike Bosne i Hercegovine (vlade) na njegovoj posebnoj 440 sjednici. Bio je to posljednji pravilnik o organizaciji SDS-a SR BiH i s njime je ta služba dočekala prve slobodne i demokratske izbore. U samom Rješenju o suglasnosti utvrđuje se broj od 735 djelatnika službe. Prema ovom pravilniku službom "rukovodi" podsekretar uz pomoć stručnog kolegija koji čine zamjenik podsekretara, pomoćnici podsekretara, načelnici uprava, načelnik sektora SDS-a u Centru službi sigurnosti (CSS) Sarajevo i tajnik stručnog kolegija. Stručni kolegij u širem smislu čine još i načelnici sektora SDS-a u Centrima Službi sigurnosti. Člankom 6 Pravilnika u Službi su utvrđeni sljedeći organizacijski oblici: uprave, sektori, odjeljenja, odsjeci i detašmani. U sjedištu se utvrđuju osnovne organizacijske jedinice i to:

- Uprava za poslove i zadatke otkrivanja i sprečavanja djelatnosti stranih obavještajnih službi - 01;
- Uprava za poslove i zadatke otkrivanja i sprečavanja neprijateljske djelatnosti emigracije - 02;
- Uprava za poslove i zadatke otkrivanja i sprečavanja djelatnosti unutarnjeg neprijatelja - 03;
- Uprava za operativno-tehničke poslove i zadatke - 04;
- Uprava za poslove i zadatke osiguranja određenih ličnosti i objekata - 05;
- Uprava za poslove i zadatke obrambenih priprema - 06;
- Uprava za analitičko-informativne poslove i zadatke - 07;
- Odjel za poslove i zadatke tajnog praćenja;
- Odjel za opće, pravne i kadrovske poslove i zadatke.

Za obavljanje poslova iz nadležnosti državne sigurnosti izvan sjedišta Republičkog sekretarijata određeni su sektori Službe državne sigurnosti u sklopu centara službi sigurnosti, sa sjedištima u Banja Luci, Bihaću, Doboju, Goraždu, Livnu, Mostaru, Sarajevu, Tuzli i Zenici.

Zbog posebne uloge i značenja, koji je imao Centar službi sigurnosti Mostar, tj. njegov sektor državne sigurnosti, prikazat će se njegova organizacija. Sektor državne sigurnosti Mostar bio je nadležan za djelovanje na teritoriju čitave Hercegovine, što znači na području općina: Bileća, Čapljina, Čitluk, Gacko,

Grude, Jablanica, Konjic, Lištica (sada Široki Brijeg), Ljubinje, Ljubuški, Mostar, Neum, Nevesinje, Posušje, Prozor, Stolac i Trebinje. U Sektoru državne sigurnosti u Centru službi sigurnosti Mostar utvrđene su unutarnje organizacijske jedinice:

- Odjel za poslove i zadatke otkrivanja i sprečavanja djelatnosti stranih obavještajnih službi - 01;
- Odjel za poslove i zadatke otkrivanja i sprečavanja neprijateljske djelatnosti emigracije - 02;
- Odjel za poslove i zadatke otkrivanja i sprječavanja djelatnosti unutarnjeg neprijatelja - 03;
- Odjel za operativno-tehničke poslove i zadatke - 04;
- Odsjek za poslove i zadatke obrambenih priprema - 06.

U sastavu sektora nalazila su se i tri Detašmana i to:

- Detašman SDS-a Čapljina za područje općina: Čapljina, Grude, Ljubuški, Neum i Stolac;
- Detašman SDS-a Konjic za područje općina: Konjic, Jablanica i Prozor (Rama);
- Detašman SDS-a Trebinje za područje općina: Trebinje, Bileća, Gacko i Ljubinje.

Pred izbore u BiH, 1. listopada 1990., svim upravama i sektorima SDS-a SR BiH dostavljen je materijal za sastanak proširenog kolegija SDS-a. Bio je to prijedlog nove organizacije službe. Njemu su prethodili "Polazni osnovi za transformaciju službe državne sigurnosti", koje je nešto prije usvojio prošireni kolegij saveznog sekretara i republičkih i pokrajinskih sekretara za unutarnje poslove. Navedene osnove polaze od činjenice da Savez komunista gubi vlast i da je opstanak partijske službe nemoguć. Bilo bi naivno vjerovati da je to značilo partijsku odluku o odricanju od tajno-policijskih poluga moći.

CENTAR
SLUŽBI DRŽAVNE BEZBJEDNOSTI

BANJA LUKA

BABIĆ, (Dragutina) Mirko - "Olimp"
1945. - Grdanovci/Sanski Most

CENTAR SLUŽBI BEZBJEDNOSTI
SEKTOR SDB BANJA LUKA
Linija rada: 03

Reg.broj: J-6360
Datum ev.: 26.4.89

P R I J E D L O G
za angažovanje saradnika

Na osnovu člana 42. Pravila o radu SDB, predlažem angažovanje za saradnju sa SDB:

BABIĆ MIRKO, sin Dragutina i Doste Zorić, rodjen 15.8. 1945. godine u selu Grdanovci, opština Sanski Most, Srbin, državljanin SFRJ, VKV ugostitelj, na radnom mjestu rukovodioca RJ "Ugostiteljstvo" RK "Boska" u Banjoj Luci, nastanjen u Banjoj Luci, Ulica Karla Rojca broj 55, član SKJ.

R a z l o z i:

Prateći neprijateljsku djelatnost BAČKONJA MILANA, PO, koji istupa sa birokratsko - etatističkih i nacionalističkih pozicija, drugom polovinom 1987. godine operativnim putem došli smo do saznanja da on povremeno istupa i u prisustvu BABIĆ MIRKA, pa smo, krajem iste godine, sa BABIĆEM obavili prvi informativni razgovor. Tom prilikom BABIĆ se ponio krajnje korektno i bez rezerve ukazao na istupe BAČKONJE. Istom prilikom BABIĆ je ispoljio patriotsku svijest i dao nam do znanja, da

na njega i u buduće možemo računati, što smo kasnije uspješno koristili kako na planu praćenja neprijateljske djelatnosti BAČKONJE, tako i na planu praćenja djelatnosti njegovih istomišljenika, interesantnih kretanja, kontakta i tome slično.

O svemu tome u dosadašnjem periodu napisali smo više redovnih informacija, informativnih depeša i drugih pisanih materijala, a obzirom da su podaci u njima bili korisni i tačni, to smo BABIĆA 14.4.1988. godine registrovali kao op. vezu "OLIMP".

Obzirom da je BABIĆ angažovan na dobrovoljnoj, patriotskoj osnovi, da je svoju produktivnost do danas zadržao na zavidnom nivou, da su mu dosadašnja saznanja redovno bila tačna, da i dalje bez rezerve prihvata saradnju, te da smo našom obukom i instruktažima osposobili ga da stručnije i konspirativnije ostvaruje svoju ulogu, kao i da smo stvorili uslove da u svako vrijeme može da ode po potrebi kod BAČKONJE u stan ili da ovaj opet nadje se u njegovom stanu ili drugom mjestu gdje možemo realizovati potrebne op. radnje i mjere, cijenimo da su se stekli potrebni uslovi, pa predlažemo da se BABIĆ angažuje za saradnika SDB.

BABIĆA bi vodili pod pseudonimom "VAGA"

Banja Luka, 10.4.1989. godine

PREDLEŽE:
OPERATIVNI RADNIK,
Banjac Miloš

SAGLASAN
NAČELNIK SEKTORA SDB
Zvonko Nikolić

O D O B R A V A
PODSEKRETAR ZA SDB,
Sredoja Nović

BM

BABIĆ, (Mirka) Jovan - "Bajo"
1934. - Crni Lug/Bos. Grahovo

[illegible] BANJA LUKA [illegible]
CENTAR [illegible]
[illegible] UPITNIK [illegible]

1.	Prezime, očevo ime i ime	BABIĆ Mirka JOVAN
2.	Pseudonim	"BAJO"
3.	Godina, mjesto, opština i SR rodjenja (za strane državljane i država)	1934. godine u Crnom Lugu, SO Bos. Grahovo, SR BiH
4.	Mjesto i adresa boravka (prebivališta)	Banja Luka, Hasana Kikića br. 13
5.	Bračno stanje	oženjen
6.	Narodnost	Srbin
7.	Državljanstvo	SFRJ
8.	Završena škola ili fakultet stručna kvalifikacija	viša pedagoška škola
9.	Naziv i mjesto radne organizacije gdje je zaposlen	"Vjesnik" - novinsko izdavačko preduzeće Zagreb, dopisništvo Banja Luka
10.	Radno mjesto	novinar
11.	Vrsta (grana) djelatnosti	informativna djelatnost
12.	Znanje stranih jezika	služi se ruskim jezikom
13.	Individualne osobine - sklonosti mane, hobi	foto tehnika
14.	Da li je član SK	da
15.	Podaci iz prošlosti i druge karakteristike vezane za prošlost	-

BABIĆ, (Nikole) Živko - "Dedo"
1927. - Ljusine/Bos. Krupa

CENTAR SLUŽBI BEZBJEDNOSTI
SEKTOR SDB BANJA LUKA
Op. radnik: Lujić Mirko
Linija rada: 01

Reg.broj: J-5998
Datum evid.: 14.7.87.

PRIJEDLOG
za angažovanje saradnika

Na osnovu člana 46. Pravila o radu SDB, predlažem angažovanje za saradnju sa SDB

BABIĆ ŽIVKA, sin Nikole i Andje rodjene Mandić, rodjen 4.6.1927. godine u s. Ljusina, opština Bosanska Krupa, Srbin, državljanin SFRJ, penzioner, stalno nastanjen u Jajcu, ul. Zadarska br. 8., nije član SKJ.

Razlozi:

Sa Babić Živkom je Služba u kontaktu od početka 1987. godine, na njegovu inicijativu. Kroz dosadašnje kontakte, Služba je potvrdila provjerena saznanja o neprijateljskoj djelatnosti ELEZ RATKA /POO po SOS/ i njegove supruge VIDOSAVE sa pozicija srpskog nacionalizma u kojima je Ratko negirao postojanja muslimanske nacije a potencirao ugroženost srpske, naročito u kontekstu dogadjaja na Kosovu, o čemu smo informisali I i III Upravu redovnom informacijom broj 08-76 od 2.4.1987. godine i depešama broj 08-581 od 6.4.1987. godine, broj 08-705 od 9.4.1987. godine i broj 08-964 od 18.5.1987. godine.

U svojim kontaktima sa Službom, BAbić je izražavao punu spremnost za saradnju, a podaci koje je ustupao Službi su uvijek bili tačni. Bezbjednosna kultura kod Babića kao i njegov odnos prema instruktažu i ukupno ponašanje u kontaktima sa nama su dobri.

Obzirom da je Babić lični prijatelj sa Elez Ratkom, da je izrazio spremnost da ustupa podatke Službi i da kontakte sa Službom nije provalio, te da je u mogućnosti da i dalje prati neprijateljsku djelatnost Elez Ratka i njegove supruge Vidosave, predlažemo da se Babić Živko registruje kao saradnik SDB pod pseudonimom "DEDO".

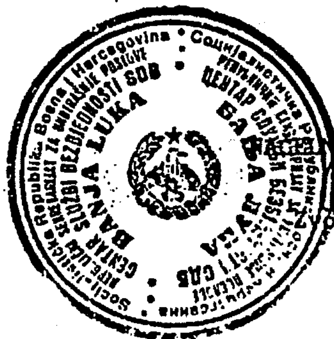
Banja Luka,

PREDLAŽE OP. RADNIK,
Mirko Lujić

SAGLASAN ŠEF DETAŠMANA,
Muharem [illegible]ajo

O D O B R E N J E

Na osnovu člana 46. Pravila o radu SDB SE-NE odobrava angažovanje saradnika "DEDO".

NAČELNIK SEKTORA SDB,
Zvonko Nikolić

BAJIĆ, (Miladina) Vojislav - "Kabare"
1950. - Prijebljezime/Grbac

CENTAR SDB BANJA LUKA

Op. radnik: Vukliš Drago

Datum: 13.11.198[illegible] godine

Linija rada:

P R I J E D L O G

za brisanje op. veze

BAJIĆ VOJISLAV, sin Miladina i [illegible]ke [illegible], rodjen 25.5. 1950. godine u Prijebljezima, opština Grbac, Srbin, državljanin SFRJ, asistent na Elektrotehničkom fakultetu nastanjen u B.Luci Starčevica HG 4, član SKJ.

R a z l o z i:

BAJIĆ je bio registrovan kao op. veza i vodjen je pod pseudonimom "KABARE". Ustupao nam je bezbjednosno interesantne podatke o neprijateljskoj i drugoj djelatnosti pojedinih lica sa Elektrotehničkog fakulteta u B.Luci.
Medjutim, prije nekoliko mjeseci BAJIĆ je obolio na nervnoj bazi, tako da nemamo realnih mogućnosti za njegovo dalnje korištenje.

PREDLAŽE OP. RADNIK,

Vukliš Drago

SAGLASAN NAČELNIK ODJELJENJA C3,

Đuro Savić

O D O B R A V A

NAČELNIK [illegible]

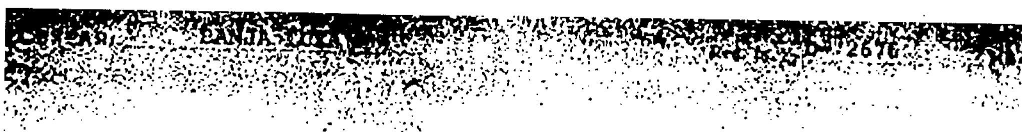
Milo Marić

BIJELIĆ, (Đure) Bogdan - "Petar"
1928. - Rakovica/Bos. Dubica

CENTAR: Banja Luka   Pr. br. D- 2675

UPITNIK S

1	Prezime, očevo ime i ime	BIJELIĆ Đure BOGDAN
2	Pseudonim	"PETAR"
3	Godina, mjesto, opština i SR rođenja (za strane državljane i država)	15.11.1928.godine s. Rakovica,Bos.Dubica
4	Mjesto i adresa boravka (prebivališta)	Boravi u Bos.Dubici, Adema Kalabića 126.
5	Bračno stanje	Oženjen
6	Narodnost	Srbin
7	Državljanstvo	
8	Zanimanje (vrsta posla)	Penzioner
9	Naziv i mjesto ustanove ili preduzeća gdje je zaposlen	
10	Vrsta (grana) djelatnosti	
11	Školska sprema, odnosno stručna kvalifikacija	Osnovna škola
12	Znanje stranih jezika	
13	Individualne osobine — sklonosti mane, hobi	
14	Da li je član SK	Da
[illegible]	[illegible]	

Dopune i promjene
po upitniku S

1	Prezime, očevo ime i ime	BIJELIĆ Đure BOGDAN
2	Pseudonim	"PETAR"

Redni broj pitanja kod kojeg je nastala promjena	TEKST PROMJENE
	I pored spremnosti da i dalje saradjuje sa Službom , prestali objektivni uslovi za saradnju.

U Banja Luci dana 22.5.1986. 19

PROMJENU IZVRŠIO

Blažanović M.

ČELICA, (Pere) Nikola - "Prosara"
1931. - Novoselec/Bos. Dubica

[illegible]
SDB

CENTAR: [illegible] D-2329

UPITNIK S

1	Prezime, očevo ime i ime	ČELICA (Pere) NIKOLA
2	Pseudonim	"PROSARA"
3	Godina, mjesto, opština i SR rođenja (za strane državljane i država)	28.12.1931.g.u s. Novoselac,SO Bos.Dubica
4	Mjesto i adresa boravka (prebivališta)	Ul.Petra Misimovića bb, Bos.Gradiška
5	Bračno stanje	Oženjen
6	Narodnost	Srbin
7	Državljanstvo	SFRJ
8	Zanimanje (vrsta posla)	Dipl. ekonomista
9	Naziv i mjesto ustanove ili preduzeća gdje je zaposlen	OOUR "Novi Grad" - Bos.Gradiška
10	Vrsta (grana) djelatnosti	Komunalna
11	Školska sprema, odnosno stručna kvalifikacija	Visoka
12	Znanje stranih jezika	/
13	Individualne osobine — sklonosti mane, hobi	/
14	Da li je član SK	Da
15	Podaci iz prošlosti i druge karakteristike vezane za prošlost	/

	odnosno reaktiviranja		Februara 1978. godine
17	Osnov angažovanja		Dobrovoljna osnova
18	a) Linija rada		01
	b) Neprijateljska djelatnost koju obrađuje		Liberalizam i nacionalizam
	c) Obrada na koju je usmjeren		Kojić i Urić, GPOO
19	Vrsta saradnika		Informator
20	Popuniti samo za zagraničnog saradnika	a) Mjesto, država i svojstvo boravka	
		b) Mjesec i godina upućivanja u inostranstvo	
		c) Da li je korišten prije odlaska u inostranstvo i na kojim zadacima (liniji)	
		d) Vrsta saradnika	
		e) Način ugrađivanja	
		f) Način održavanja veze	
21	Stepen pouzdanosti saradnika		Pouzdan
22	Koji ga operativni radnik drži na vezi		Savić Djuro
23	Ostali podaci, mišljenja i prijedlozi o saradniku i saradnji		Zahtijeva konspirativnost.

U Banja Luci dana 8.2.1978. 1978

Izvještaj popunio:

[illegible]

DAMJANOVIĆ, (Mlađena) Dušan - "Uran"
1949. - Golešina/Banja Luka

CENTAR SLUŽBI BEZBJEDNOSTI
SEKTOR SDB BANJA LUKA
Op. radnik: Šmitran Rajko
Odjeljenje 02

Reg. broj: D-4732
24.10.90.g

SAGLASAN
Načelnik II uprave SDB
Tomo Kokor

P R I J E D L O G
za prestanak saradnje sa saradnikom "URAN"

Na osnovu tačke 17. Pravila o radu SDB predlažemo prestanak daljeg saradničkog odnosa sa:

DAMJANOVIĆ DUŠANOM, sin Mladjena, rodj. 2.12.1949. god. u Golešima, opština Banja Luka, NPI, boravi na privremenom radu u Salzburgu, Austrija, vodjen pod pseudonimom "URAN".

R A Z L O Z I

Damjanović Dušan je za saradnju angažovan septembra 1982. godine na patriotskoj osnovi, po liniji rada 02. Korišten je za praćenje neprijateljske djelatnosti pojedinih lica sa našeg područja i njihovih kontakata sa pripadnicima srpske emigracije u Salzburgu - Austrija.
Na osnovu podataka do kojih se došlo posredstvom Damjanovića dokumentovana je neprijateljska djelatnost jedne operativne obrade sa područja našeg Sektora, a na osnovu njegovih podataka i prema drugim licima preduzimane su odredjene mjere i radnje Službe što je sve uticalo da ova lica prestanu sa neprijateljskom djelatnošću. Svi podaci koje je saradnik dostavljao bili su provjereni jer su potvrdjeni preko drugih izvora SDB.

U svom radu saradnik je bio instruisan na izvještavanje putem dogovorenih kodova a za slanje izvještaja koristio je konspirativnu adresu. U potpunosti je bio svjestan saradničkog odnosa sa Službom i taj odnos do sada nikada nije dekonspirisao niti zloupotrijebio. Za uspješan i korektan odnos prema

- 2 -

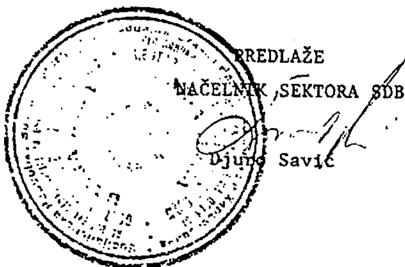
Službi do sada je u dva navrata nagradjivan skromnim poklonima.

Obzirom da Damjanović objektivno više nema uslova za dalje korištenje predlažemo da sa Damjanovićem prestane dalji saradnički odnos.

O navedenom smo na odredjen način upoznali i Damjanovića te mu posebno skrenuli pažnju o potrebi čuvanja tajne o proteklој saradnji sa Službom.

Materijal bi, nakon što se odobri prestanak daljeg korištenja, arhivirali.

Banja Luka, 20.9.1990. godine

PREDLAŽE
NAČELNIK SEKTORA SDB
Djuro Savić

SAGLASAN
PODSEKRETAR ZA SDB
Sredoje Nović

O D O B R E N J E

Na osnovu tačke 5. Pravila o radu SDB odobrava se prestanak saradnje sa saradnikom "URAN".

REPUBLIČKI SEKRETAR ZA
UNUTRAŠNJE POSLOVE
Muhamed Bešić

DAVIDOVIĆ, (Zaharija) Velimir - "Raja"
1928. - Banja Luka

CENTAR SDB BANJA LUKA
Odjelenje: 02
Op. radnik: Đukić Stipo

Reg.br.: D-5436
Datum evi. 9.V.84

P R I J E D L O G

za angažovanje saradnika na osnovu člana
46. Pravila o radu SDB

DAVIDOVIĆ VELIMIR, sin Zaharija i majke Aleksandre rodj. Mataruga, rodjen 2.2.1928. godine u Banjoj Luci, Srbin , državljanin SFRJ, radnik, zaposlen u RO Radiňost OOUR Trgovine Zagreb kao terenski komercijalista, oženjen , bez djece, stalno nastanjen u Banjoj Luci, ul. Augusta Šenoe br. 6.

R a z l o z i:

DAVIDOVIĆ već duže vrijeme kontaktira i povezan je sa ĐURKOVEČKI MIRKOM; POO, emigrant u Španiji, zagovornik "Nove demokratske alternative", sa kojim je u dobrim odnosima još iz vremena dok se ĐURKOVEČKI nalazio u zemlji. Ovu okolnost smo iskoristili i nakon zavodjenja obrade nad ĐURKOVEČKIM sa DAVIDOVIĆOM smo stupili u kontakt u cilju njegovog usmjeravanja prema ĐURKOVEČKOM, što je on jednodušno prihvatio. Nakon toga, u dogovoru sa nama, DAVIDOVIĆ je intenzivirao svoje kontakte sa ĐURKOVEČKIM u cilju svestranijeg i potpunijeg praćenja njegove neprijateljske djelatnosti.

U dosadašnjem periodu DAVIDOVIĆ je ispoljio potrebnu volju i smisao za saradnju sa Službom i u skladu sa tim pružao

nam korisna saznanja o neprijateljskoj djelatnosti ĐURKO-VEČKOG, njegovim kontaktima sa drugim emigrantima zagovor nicima NDA kao i drugim bezbjednosno interesantnim podaci ma.

Obzirom da DAVIDOVIĆ ima objektivne mogućnosti da utiče na ĐURKOVEČKOG zaveli smo op. kombinaciju "ATLAS" sa ciljem stupanja Službe, njegovim posredstvom, u neposredni kontakt sa ĐURKOVEČKIM, zašto postoje realni izgledi.

Na osnovu izloženog predlaže se da se DAVIDOVIĆ VELIMIR registruje kao aktivni saradnik SDB pod pseudonimom "RAJA".

Nakon registracije DAVIDOVIC VELIMIRA kao saradnika "RAJA" sačinit će se plan korištenja i voditi operativni dnevnik.

PREDLAŽE OP./RADNIK:
Đukić
Đukić Stipo

SAGLASAN NAČELNIK ODJELENJA 02:
Slobodan
Šakan Slobodan

O D L U K A

Na osnovu člana 46. Pravila o radu SDB, SE - NE odobrava angažovanje za saradnju DAVIDOVIĆ VELIMIRA pod pseudonimom "RAJA".

Banja Luka 30.4.1985. godine

O D O B R A V A:
NAČELNIK CENTRA SDB,
Mile Mandić

DOJČINOVIĆ, (Cvije) Slavko - "Matičar"
1929. - Dragočaj/Banja Luka

RSUP SR BIH
S D B

SDB BANJA LUKA
CENTAR:........................

Reg.br.....V- ....

U P I T N I K

1.	Prezime, očevo ime i ime	DOJČINOVIC Cvije SLAVKO
2.	Pseudonim	"MATIČAR"
3.	Godina, mjesto, opština i SR rodjenja (za strane državljane i država)	1929.g. u Dragočaju, SO Banja Luka
4.	Mjesto i adresa boravka (prebivališta)	Banja Luka, Kasima Hadžića 26.
5.	Bračno stanje	Oženjen
6.	Narodnost	Srbin
7.	Državljanstvo	SFRJ
8.	Završena škola ili fakultet stručna kvalifikacija	Srednja upravna škola
9.	Naziv i mjesto radne organizacije gdje je zaposlen	Mjesni ured Gornji Šeher Banja Luka
10.	Radno mjesto	Matičar
11.	Vrsta (grana) djelatnosti	Državni organ
12.	Znanje stranih jezika	/
13.	Individualne osobine - sklonosti mane, hobi	/
14.	Da li je član SK	Da
15.	Podaci iz prošlosti i druge karakteristike vezane za prošlost	/

DOJČINOVIĆ, (Luke) Đorđo - "Terminator"
1938. - Dragočaj/Banja Luka

CENTAR SLUŽBI BEZBJEDNOSTI
SEKTOR SDB BANJA LUKA
Linija rada: 03

Reg. broj: V- [illegible]
Datum ev.: 16 XII 88

P R I J E D L O G

za brisanje operativne veze, na osnovu člana 49. Pravila o radu SDB.-

DOJČINOVIĆ ĐORĐO, sin Luke, rodjen 12.2.1938. godine u s. Dragočaj, opština Banja Luka, Srbin, državljanin SFRJ, teleprinterista u glavnoj pošti u Banja Luci, nastanjen u Banja Luci ul. T. Ševčenka br. 6, nije član SKJ.

R a z l o z i:

DOJČINOVIĆA smo oktobra mjeseca 1987. godine registrovali kao op. vezu "TERMINATOR", jer je imao dobre ob - jektivne uslove da prati neprijateljsku djelatnost MAODUŠ MILOŠA, brisana POK.
U tom periodu MAODUŠ MILOŠ je u prisustvu "TERMINATORA" povremeno istupao sa birokratsko - etatističkih pozicija, o čemu smo pisali u našim redovnim informacijama i dr. pisanim materijalima.

Tako nas je "TERMINATOR" obavjestio da je MAODUŠ u njegovom prisustvu isticao, da je "nevin robijao" i da mu je "robija bila namještena". Napadajući ličnost i djelo druga TITA, NOB i dr. MAODUŠ je govorio, da je TITO kriv

2.

za mnoga bespotrebna stradanja partizana na Sutjesci, Sremskom frontu i dr. i to samo zato što nije znao da odabere pravu vojnu taktiku i dr.". Žaleći za RANKOVI-ĆEM MAODUŠ je govorio, da "ovaj, kojim slučajem nije smjenjen", da "mi na Kosovu do danas, ne bi imali nikakvih problema".

"TERMINATOR" je u proteklom periodu, pored registrovanja istupa MAODUŠA i dr. vrlo uspješno radio na praćenju MAODUŠEVIH bezbjednosno interesantnih kontakata i kretanja, kao i na identifikovanju njegovih veza i dr. lica koja su sa njim kontaktirala. Sve to, činio je na dobrovoljnoj osnovi, odgovorno, pravovremeno i tačno uz maksimalnu konspirativnost. "TERMINATOR" nije koristio OTS, niti je obučavan iz spec. disciplina, a skrenuta mu je pažnja na potrebu čuvanja tajne o kontaktima sa SDB.

Obzirom, da je obrada na koju je "TERMINATOR" bio usmjeren, zbog pasivizacije brisana, a da u medjuvremenu, nismo uspjeli stvoriti uslove za njegovo preusmjeravanje, predlažemo da se op. veza "TERMINATOR" briše, a materijal arhivira.

Banja Luka, 19.10.1989. godine.-

PREDLAŽE	SAGLASAN
OPERATIVNI RADNIK,	NAČELNIK ODJELJENJA 03,
Banjác Miloš	Zahirević Emir

DRČA, (Danila) Slavko - "Maglić"
1925. - Zagreb

CENTAR SLUŽBI BEZBJEDNOSTI
SEKTOR SDB BANJA LUKA
Op. radnik: Miloš Banjac

Reg.br. J-177
Datum: 18 X 77

P R I J E D L O G
za brisanje saradnika na osnovu člana 46.
Pravila o radu SDB

DRČA SLAVKO, sin Danila, rodjen 14.2.1925. godine u Zagrebu, Srbin, državljanin SFRJ, penzioner, nastanjen u Banja Luci, ul. Novice Cerovića br. 7., bivši IB-ovac, nije član SKJ.

R a z l o z i:

Od 1973. godine Drča Slavko je bio u aktivnom saradničkom odnosu sa SDB pod pseudonimom "MAGLIĆ". Za svo to vrijeme vrlo uspješno je korišten prema više lica koja su se eksponirala sa birokratsko-etatističkih i nacionalističkih pozicija, a koja su bila ili su i sad pod operativnim tretmanom Službe. Bio je izuzetno pouzdan i produktivan saradnik, na osnovu njegovih zapažanja napisane su brojne redovne i posebne informacije. Krajnje dosljedno i konspirativno izvršavao je postavljene mu zadatke i za svo to vrijeme uspješne saradnje nikad nas nije "provalio".

Umro je 24.11.1986. godine, pa predlažemo da se kao saradnik briše, a materijal arhivira.

Banja Luka, 10.6.1987. godine

PREDLAŽE OP. RADNIK
Miloš Banjac

SAGLASAN
NAČELNIK ODJELJENJA 03
Emir Zahirović

FRUŠIĆ, (Stevana) Andrej - "Timok"
1916. - Divoš/Srijemska Mitrovica

RSUP SR BiH
SDB

CENTAR: Banja Luka Reg. br. D - 3246 MB

UPITNIK S

1	Prezime, očevo ime i ime	FRUŠIĆ Dr. ANDREJ /Stevana/
2	Pseudonim	"TIMOK"
3	Godina, mjesto, opština i SR rođenja (za strane državljane i država)	1916.g. u selu Divoš, SO Srem.Mitrovica
4	Mjesto i adresa boravka (prebivališta)	Aleja JNA broj 3 - Banja Luka
5	Bračno stanje	Neoženjen
6	Narodnost	Srbin
7	Državljanstvo	SFRJ
8	Zanimanje (vrsta posla)	Vladika SPC
9	Naziv i mjesto ustanove ili preduzeća gdje je zaposlen	Vladika banjalučke eparhije
10	Vrsta (grana) djelatnosti	Sveštenstvo
11	Školska sprema, odnosno stručna kvalifikacija	VSS
12	Znanje stranih jezika	Ruski, njemački, djel.francuski, engleski madjarski i dr.
13	Individualne osobine — sklonosti mane, hobi	—
14	Da li je član SK	—
15	Podaci iz prošlosti i druge karakteristike vezane za prošlost	—

CENTAR SDB BANJA LUKA
Odeljenje 01
Datum: 12.4.1977. godine

P R I J E D L O G
za angažovanje u saradnički odnos

FRUŠIĆ Dr. ANDREJA, sin Stevana, rodjen 1916. godine u selu Divoš, SO Sremska Mitrcvica, Srbin, državljanin SFRJ, nastanjen u Banja Luci - Aleja JNA broj 3, banjalučki episkop, član Svetog arhijerejskog Sabora SPC u Beogradu, poznaje nekoliko stranih jezika-ruski, njemački, a djelimično francuski, engleski, madjarski idr.

Frušić je prije II svjetskog rata završio višu gimnaziju, a 1939. godine diplomirao je na teološkom fakultetu u Beogradu i bio profesor vjeronauke na gimnaziji u Novom Sadu. U aprilu 1941. godine bio je hapšen od njemačkih i madjarskih okupacionih vlasti i protjeran u Beograd gdje je sve do oslobodjenja Beograda radio kao profesor vjeronauke na jednoj beogradskoj gimnaziji. U toku rata deklarisao se kao pripadnik četničkog pokreta Draže Mihailovića i pomagao ga.

Poslije rata Frušić je doktorirao opštu istoriju na beogradskom univerzitetu i jedno vrijeme je predavao ruski jezik na jednoj beogradskoj gimnaziji, zatim je bio asistent na tehničkom fakultetu u Beogradu, vikarni episkop u Patrijaršiji SPC, administrator crnogorsko-primorske mitropolije na Cetinju, a od 1961. godine nalazi se na dužnosti vladike banjalučke eparhije.

RSUP SR BIH
SDB

CENTAR: SDB BANJA LUKA

Reg. br. D-3246 MB

Dopune i promjene
po upitniku S

1	Prezime, očevo ime i ime	FRUŠIĆ /Stevana/ ANDREJ
2	Pseudonim	"TIMOK"

Redni broj pitanja kod kojeg je nastala promjena	TEKST PROMJENE
	Briše se 2.12.1981.
	Premješten u Sremske Karlovce - SAP Vojvodina. /Materijal poslan preko RSUP SR BiH SDB - III Sektor/

U Banjaluci dana 2.12. 1981 g.

PROMJENU IZVRŠIO:

Mara Hokvić

GAJIĆ, (Stanka) Božidar - "Cvječar"
1941. - Donja Mravica/Prnjavor

[illegible] BANJA LUKA
....

Reg.br.................MB

UPITNIK V

[illegible] ime i ime	GAJIĆ [illegible] BOŽIDAR
[illegible]	"[illegible]"
[illegible] općina i SR rođenja (za strane državljane država)	[illegible] u s. D.Mravica, SO [illegible]
Mjesto i adresa boravka (prebivališta)	A Schonenberger Pflanzen Center [illegible] Metmenstetten, Švajcarska
Bračno stanje	Oženjen
Narodnost	Srbin
Državljanstvo	SFRJ
Završena škola ili fakultet stručna kvalifikacija	4. raz. O.Š.
Naziv i mjesto radne organizacije gdje je zaposlen	Zaposlen kod privatnika
Radno mjesto	zemljoradnik
Vrsta (grana) djelatnosti	Poljoprivreda
[illegible]	/

[illegible]	[illegible] odnosno [illegible]	Avgust 1981. godine
17	Osnov angažovanja	Patriotskoj osnovi
18	a) Linija rada	O?
	b) Neprijateljska djelatnost koju obrađuje	Četničku emigraciju u Švicarskoj
	c) Obrada na koju je usmjeren	SPASOJEVIĆ Savko /[illegible] Centra/
19	Vrsta saradnika	Informator
20	Popuniti samo za zagraničnog saradnika: a) Mjesto, država i svojstvo boravka	
	b) Mjesec i godina upućivanja u inostranstvo	
	c) Da li je korišten prije odlaska u inostranstvo i na kojim zadacima (liniji)	
	d) Vrsta saradnika	
	e) Način ugrađivanja	
	f) Način održavanja veze	
21	Stepen pouzdanosti saradnika	Pouzdan
22	Koji ga operativni radnik drži na vezi	Dejanović Vukašin
23	Ostali podaci, mišljenja i prijedlozi o saradniku i saradnji	-

[illegible] Banja Luci, [illegible] 81.

[illegible]

GAKOVIĆ, (Vase) Slavko - "Jablanica"
1916. - V. Rujiška/Bos. Novi

CSB SEKTOR SDB BANJA LUKA R-17

Op. radnik: Mirko Ješić Linija rada: 03

Datum: 5.11.1986. godine

P R I J E D L O G

za angažovanje operativne veze na osnovu člana 51 Pravila o radu SDB,

GAKOVIĆ SLAVKO, sin Vase i Mire r. Ćulibrk, rodjen 15.1.1916. godine u Velikoj Rujiškoj, opština Bos. Novi, Srbin, državljanin SFRJ, po zanimanju sveštenik SPC u Bos. Novom, stalno nastanjen u Bos. Novom, Moše Pijade br. 15.

Gaković potiče iz porodice koja je u toku rata bila na strani NOPa i sam je pomagao isti. Gaković je i poslije rata, sve do danas, obavljajući svoju svešteničku dužnost imao lojalno držanje i radio u duhu naših pozitivnih propisa.

Na osnovu saglasnosti RSUP SR BiH - III UPRAVA SDB depeša br. 55 od 18.1. 1985. godine sa Gakovićem smo uspostavili kontakt i do sada obavili više informativnih razgovora.

U razgovoru je iznio više interesantnih podataka o aktivnosti srpske akademije nauka i umjetnosti na našem području vezano za snimanje stanja o stradanju srpskog stanovništva i objekata SPC za vrijeme bivše NDH o čemo smo informisali u našoj depeši br. 03-1680 i informaciji 03-300 od 25.9.1985. godine.

Pored toga Gaković je iznio više interesantnih podataka za banjalučkog episkopa Milutinovića, OO ovog Sektora koji zbog gradnje novog crkvenog objekta u Bos. Novom često dolazi na područje Bos. Novog i kontaktira Gakovića.

Gaković povremeno kontaktira KNEŽIĆ Iliju, paroh u Bos. Krupi, POO sektora SDB Bihać čija parohija obuhvata dio teritorije opštine Bos. Novi /sela Rašće, Matavazi, Blatna/.

CENTAR SLUŽBI BEZBJEDNOSTI [illegible]
Op. radnik: Mirko Ješić
Datum: 6.7.1987. godine   Linija rada: 03

P R I J E D L O G

za brisanje operativne veze na osnovu čl. 50 Pravila o radu SDB

GAKOVIĆ SLAVKO, sin Vase i Mire r. Čulibrk, rodjen 15.1.1916. godine u Velikoj Rujiškoj, opština Bos. Novi, Srbin, državljanin SFRJ, po zanimanju sveštenik SPC u Bos. Novom, stalno nastanjen u Bos. Novom, Moše Pijade br. 15.

R a z l o z i :

Na osnovu saglasnosti RSUP SR BiH - III UPRAVA SDB depeša br.55 od 18.1.1985. godine sa Gakovićem smo uspostavili kontakt i do sada obavili više informativnih razgovora nakon čega smo ga registrovali kao op. vezu pod pseudonimom "JABLANICA".

U dosadašnjim kontaktima iznio je više interesantnih podataka o aktivnosti srpske akademije nauka i umjetnosti na našem području vezano za snimanje stanja o stradanju srpskog stanovništva i objekata SPC za vrijeme bivše NDH o čemu smo pisali u našoj depeši br. 03-1680 i informaciji 03-300 od 25.9.1985. godine.
Pored toga iznio je više interesantnih podataka za banjalučkog episkopa MILUTINOVIĆA, OO ovog Sektora koji je zbog gradnje novog crkvenog objekta u Bos. Novom više puta dolazio i kontaktirao izvora.
Budući da je aktivnost srpske akademije nauka i umjetnosti na našem području mjerama SDB presječena te da "Jablanica" nema objektivne mogućnosti da prati nacionalističku i

GLIŠIĆ, (Đoke) Miloš - "Đoko"
1920. - Čardačani/Laktaši

RSUP SR BiH
SDB

CENTAR: Banja Luka — Reg. br. D-2548 MB

UPITNIK S

1	Prezime, očevo ime i ime	GLIŠIĆ Đoke MILOŠ
2	Pseudonim	"ĐOKO"
3	Godina, mjesto, opština i SR rođenja (za strane državljane i država)	22.12.1920.godine u Čardačani, SO Laktaši
4	Mjesto i adresa boravka (prebivališta)	Živi u Banja Luci, Bulevar revolucije 23/1.
5	Bračno stanje	Neoženjen
6	Narodnost	Srbin
7	Državljanstvo	
8	Zanimanje (vrsta posla)	Penzioner
9	Naziv i mjesto ustanove ili preduzeća gdje je zaposlen	[illegible]
10	Vrsta (grana) djelatnosti	
11	Školska sprema, odnosno stručna kvalifikacija	Osnovna škola (4. razreda).
12	Znanje stranih jezika	
13	Individualne osobine — sklonosti mane, hobi	
14	Da li je član SK	Da
15	Podaci iz prošlosti i druge karakteristike vezane za prošlost	

[illegible]	[illegible] odnosno reaktiviranja		Angažovan novembra 1976.godine
17	Osnov angažovanja		Patriotizam
18	a) Linija rada		01
	b) Neprijateljska djelatnost koju obraduje		Birokratizam - IB-ovski
	c) Obrada na koju je usmjeren		GOO Pećanac i dr.
19	Vrsta saradnika		Ugradjeni
20	Popuniti samo za zagraničnog saradnika	a) Mjesto, država i svojstvo boravka	
		b) Mjesec i godina upućivanja u inostranstvo	
		c) Da li je korišten prije odlaska u inostranstvo i na kojim zadacima (liniji)	
		d) Vrsta saradnika	
		e) Način ugrađivanja	
		f) Način održavanja veze	
21	Stepen pouzdanosti saradnika		Pouzdan
22	Koji ga operativni radnik drži na vezi		Marin Dušan
23	Ostali podaci, mišljenja i prijedlozi o saradniku i saradnji		

U .... dana .... 19 .

Upitnik popunio:

Stojičević Borka

ILIĆ, (Đorđa) Slavojka - "Slava"
1937. - Donji Vakuf

CENTAR SLUŽBI BEZBJEDNOSTI
SEKTOR SDB BANJA LUKA
Op. radnik: Slavko Malešević
Datum: 27.8.1987. godine

PREDMET: ILIĆ SLAVOJKA, prijedlog za brisanje op. veze.-

ILIĆ SLAVOJKA, monaško ime Spasenija, kći Đorđa i Boje, rodjena 1937. godine u Donjem Vakufu, Srpkinja, državljanka SFRJ, kaludjerica SPC, stalno nastanjena u Banjoj Luci - Borisa Kidriča 4, registrovana kao op. veza SDB 10.5.1985. godine i vodjena pod pseudonimom "SLAVA".

Ilić Slavojka se od strane SDB kontaktira od 1982. godine. Pošto je u svim kontaktima s njom, Službi davala korisnih i bezbjednosno interesantnih saznanja /dala je i izjavu po čl. 151 ZKP o neprijateljskoj djelatnosti episkopa Jefrema/, registrovana je kao op. veza SDB. I u svim daljim kontaktima, Slavojka je obavještavala o značajnim bezbjednosnim saznanjima i realizovala konkretne zadatke koje smo joj davali, a kontakte sa Službom ni u jednom momentu nije provalila.

Obzirom da je Ilićeva svakodnevno u toku zbivanja u SPC, da je u čestim kontaktima sa pojedincima iz te strukture koji su pod tretmanom SDB ili su bezbjednosno interesantna i da sva saznanja Službi blagovremeno prenosi, namjeravamo je još intenzivnije koristiti i usmjeravati na praćenje i op. pokrivanje konkretnih slučajeva i pojava.

Iz navedenih razloga predlažemo da se Ilić Slavojka briše kao op. veza SDB, a sačini prijedlog za njeno registrovanje kao saradnika SDB.

PREDLAŽE OP. RADNIK,
Slavko Malešević

SAGLASAN
NAČELNIK ODJELJENJA 03
Emir Zahirović

ODOBRAVA
NAČELNIK SEKTORA SDB
Zvonko Nikolić

IVANIĆ, (Predraga) Zoran - "Ivan"
1963. - G. Branešci/Čelinac

SDB BANJA LUKA

Reg.br.V-...1989...

UPITNIK V

1.	Prezime, očevo ime i ime	IVANIĆ /Predraga/ ZORAN
2.	Pseudonim	"IVAN"
3.	Godina, mjesto, opština i SR rodjenja (za strane državljane i država)	12.7.1963. u G.Branešcima, Čelinac
4.	Mjesto i adresa boravka (prebivališta)	Gornji Branešci
5.	Bračno stanje	Neoženjen
6.	Narodnost	Srbin
7.	Državljanstvo	SFRJ
8.	Završena škola ili fakultet stručna kvalifikacija	Maturant bogoslovske škole
9.	Naziv i mjesto radne organizacije gdje je zaposlen	./.
1o.	Radno mjesto	./.
11.	Vrsta (grana) djelatnosti	Vjerska
12.	Znanje stranih jezika	./.
13.	Individualne osobine - sklonosti mane, hobi	./.
14.	Da li je član SK	Nije
15.	Podaci iz prošlosti i druge karakteristike vezane za prošlost	./.

CENTAR SDB BANJA LUKA
Op.radnik: Slavko Malešević
Datum: 7.11.1984. godine

Reg.br. V-1919
Datum: 23.11.84

PREDMET: IVANIĆ ZORAN, prijedlog za registrovanje kao op.veze.-

IVANIĆ ZORAN, sin Predraga i Jovanke Dujaković, rodjen 12.7. 1963. godine u Gornjim Branešcima, opština Čelinac, Srbin , državljanin SFRJ, bogoslov SPC, stalno nastanjen u mjestu ro djenja.

Sa Ivanićem je ostvaren kontakt 1982. godine, s ciljem da se ocijeni mogućnost operativnog kombinovanja i stvaranja u-porišta SDB u redovima podmlatka SPC. Pošto je taj kontakt prihvatio korektno i iskazao spremnost da Službi pomogne, s njim je nastavljeno i dalje kontaktiranje.
U dosadašnjih devet kontakata, Ivanić je, svakom prilikom , ukazivao na saznanja bezbjednosno interesantna i ona koja su od koristi za SDB. Pokazao je zavidan nivo spremnosti i isk-renosti, a nismo došli do saznanja da je bilo gdje provalio kontakte sa Službom.

Obzirom da je završio školovanje u bogosloviji (ostao mu ma-turski ispit), a da je kandidat Banjalučke eparhije i da će kao sveštenik raditi na našem području, cijenimo da će Služ-bi biti od koristi i da će se moći koristiti na praćenju ne-prijateljske djelatnosti episkopa JEFREMA (OO), Ratka RADUJ-KOVIĆA ([illegible]) i opštih kretanja u SPC.

IVAŠTANIN, (Milana) Mirko - "Tiho"
1949. - Laminci/Bos. Gradiška

CENTAR SLUŽBI BEZBJEDNOSTI
SEKTOR SDB BANJA LUKA
Linija rada: 02
Op. radnik: Dejanović Vukašin

Reg. br.: V-2659
Ev. broj: 14.3.88.

P R I J E D L O G
za brisanje operativne veze

IVAŠTANIN MIRKO, sin Milana, rodj. 1949. godine u Lamincima, opština Bos. Gradiška, Srbin, drž. SFRJ i Australije, boravio u Sidneju, a sada bora - vi u mjestu rodjenja, vodi se pod pseudonimom "Tiho".

R a z l o z i:

Ivaštanin je boravio u Sidneju u periodu od 1973. godine do 1986. godine kada je za stalno doputovao u zemlju. U tom vremenu, a posebno od 1981. pa do dolaska u zemlju, dostavljao je dosta interesantne podatke o nep. djelatnosti Rakas Ratka i Ljubinka, oba OO i dr. četničkim emigrantima iz Sidneja, zbog čega je i registrovan kao op. veza.

Nakon dolaska u zemlju sa op. vezom "Tiho" nastavljeni su povremeni neposredni kontakti,utoliko više jer je najavljivao ponovni povratak za Sidnej. Obzirom da on taj odlazak stalno prolongira iz nekih subjektivnih razloga, a da se u mjestu boravka isključuje mogućnost njegovog korištenja, predlažemo da se Ivaštanin Mirko zaveden kao op. veza "Tiho" briše, a materijal arhivira.

Banja Luka, 1.2.1988. godine.

PREDLAŽE OP. RADNIK
Dejanović Vukašin

NAČELNIK [illegible]
Sakar [illegible]

O D O B R A V A
NAČELNIK SEKTORA SDB
Zvonko Nikolić

AC

JANKOVIĆ, (Tome) Mihajlo - "Vijaka"
1928. - Šarinci/Prnjavor

SDB

CENTAR: Banja Luka Reg. br. D-776 MB

UPITNIK S

1	Prezime, očevo ime i ime	JANKOVIĆ /Tome/ MIHAJLO
2	Pseudonim	"VIJAKA"
3	Godina, mjesto, opština i SR rođenja (za strane državljane i država)	1928. g., Šarinci - Prnjavor
4	Mjesto i adresa boravka (prebivališta)	Banja Luka, Živojina Preradovića 2o
5	Bračno stanje	Ožemjen
6	Narodnost	Srbin
7	Državljanstvo	
8	Zanimanje (vrsta posla)	Sßužbenik pošte
9	Naziv i mjesto ustanove ili preduzeća gdje je zaposlen	Radna jedinica PTT - Banja Luka
10	Vrsta (grana) djelatnosti	Saobraćaj i veze
11	Školska sprema, odnosno stručna kvalifikacija	Osnovna škola
12	Znanje stranih jezika	-
13	Individualne osobine — sklonosti mane, hobi	Obazriv i konspirativan
14	Da li je član SK	Da
15	Podaci iz prošlosti i druge karakteristike vezane za prošlost	

	[illegible]		Angažovan, decembra 1964. g.
17	Osnov angažovanja		Na dobrovoljnoj osnovi
18	a) Linija rada		03
	b) Neprijateljska djelatnost koju obrađuje		"Slaven"
	c) Obrada na koju je usmjeren		
19	Vrsta saradnika		
20	Popuniti samo za zagranični saradnika	a) Mjesto, država i svojstvo boravka	
		b) Mjesec i godina upućivanja u inostranstvo	
		c) Da li je korišten prije odlaska u inostranstvo i na kojim zadacima (liniji)	
		d) Vrsta saradnika	
		e) Način ugrađivanja	
		f) Način održavanja veze	
21	Stepen pouzdanosti saradnika		Pouzdan
22	Koji ga operativni radnik drži na vezi		Drago Jerković
23	Ostali podaci, mišljenja i prijedlozi o saradniku i saradnji		

U .... dana .... 19 ..

Upitnik popunio

JANKOVIĆ, (Mirka) Ranko - "Luna"
1954. - G. Vijačani/Čelinac

Organ: SDB BANJA LUKA   Reg.br. V-1976

UPITNIK V

1.	Prezime, očevo ime i ime	JANKOVIĆ /Mirka/ RANKO
2.	Pseudonim	"LUNA"
3.	Godina, mjesto, opština i SR rodjenja (za strane državljane i država)	29.9.1954. G.Vijačani, opština Čelinac, SR BiH
4.	Mjesto i adresa boravka (prebivališta)	Banja Luka, Atifa Topića br. 6
5.	Bračno stanje	Neoženjen
6.	Narodnost	Srbin
7.	Državljanstvo	SFRJ
8.	Završena škola ili fakultet stručna kvalifikacija	SSS
9.	Naziv i mjesto radne organizacije gdje je zaposlen	RO "INCEL" - OOUR "Održavanje" B.Luka
10.	Radno mjesto	Precizni mehaničar
11.	Vrsta (grana) djelatnosti	Industrija
12.	Znanje stranih jezika	./.
13.	Individualne osobine - sklonosti mane, hobi	./.
14.	Da li je član SK	Da
15.	Podaci iz prošlosti i druge karakteristike vezane za prošlost	./.

CENTAR SLUŽBI BEZBJEDNOSTI

SEKTOR SDB BANJA LUKA

Op. radnik: Milorad Bilbija

Dana: 15.6.1987. godine

PREDMET: JANKOVIĆ RANKO, prijedlog za
brisanje op. veze.-

JANKOVIĆ RANKO, sin Mirka i Stanke Njenjić, rodjen 29.9.1954. godine u G. Vijačanima, opština Čelinac, Srbin, državljanin SFRJ, zaposlen kao precizni mehaničar u RO "Incel" OOUR "Održavanje" Banja Luka, stalno nastanjen u Banjoj Luci, ul. Atifa Topića br. 6., je tokom 1984. godine registrovan kao op. veza i vodjen je pod pseudonimom "LUNA".

Janković je bio jedan od organizatora formiranja i okupljanja neformalne grupe "Ray-Joga" u Banjoj Luci. Nakon raščišćavanja sa članovima ove grupe, krajem 1983. godine, sa Jankovićem je uspostavljen saradnički odnos u cilju praćenja eventualnog daljeg okupljanja i rada ove sekte, u kojim prilikama je davao značajna obavještenja.

Takodje, Janković ima brata koji živi i radi u Ljubljani, gdje se aktivno bavi "Ray-Jogom", te nas je redovno informisao o najaktuelnijim kretanjima u radu ove sekte u Jugoslaviji, a davao je podatke i o pojavi novih lica iz Banja Luke, koja su se bavila meditacijom ili su posjećivala internacionalne festivale "Roy-Joge".

Obzirom da je presječena djelatnost članova "Roy-Joge" na području Banja Luke, i da u posljednje vrijeme nije evidentirana ni jedna pojava okupljanja članova "Roy-Joge" na ovom području, predlažemo da

JANJIĆ, (Stojana) Drago - "Upravnik"
1932. - Kola/Banja Luka

CENTAR SLUŽBI BEZBJEDNOSTI
SEKTOR SDB BANJA LUKA
Op. radnik: Stevo Ivetić

Reg broj: D-1765
Datum evid. 14.8.92

P R I J E D L O G
za brisanje saradničkog odnosa, na osnovu člana 49. Pravila o radu SDB

JANJIĆ DRAGO, sin Stojana i Danice Gajić, rodjen 24.11.1932. godine u Kolima, opština Banjaluka, Srbin, državljanin SFRJ, penzioner, stalno nastanjen u Banjoj Luci, Ul. Krajiških brigada 194.
Vodjen je pod pseudonimom "UPRAVNIK".

R a z l o z i:

JANJIĆ je registrovan kao saradnik SDB 3.12.1975. godine pod pseudonimom "UPRAVNIK". Angažovan je na patriotskoj osnovi u cilju praćenja bezbjednosno interesantnih pojava i pojedinaca u St. centru "Veljko Vlahović" u Banjoj Luci.
Za vrijeme trajanja saradničkog odnosa "UPRAVNIK" je u više navrata usmjeravan prema pojedinim bezbjednosno interesantnim licima zaposlenim u Studentskom centru "Veljko Vlahović", kao i prema licima iz studentske sredine koja su se eksponirala sa nacionalističkih pozicija.
Podaci koje je saradnik dao Službi bili su u potpunosti tačni, što je utvrdjeno i provjerom preko drugih izvora.

"UPRAVNIK" nije koristio OTS, niti su putem njega primjenjivane druge mjere Službe. U toku saradničkog odnosa izvor nije novčano nagradjivan.

Ukazano mu je na potrebu i daljeg čuvanja u tajnosti njegovog odnosa sa Službom, što je takodje prihvatio.

Obzirom da je saradnik penzionisan, cijenimo da nema objektivnih uslova za dalje vodjenje "UPRAVNIKA" kao saradnika. Medjutim, radi se o provjerenom i povjerljivom licu kome se i ubuduće u slučaju potrebe Službe može obraćati za pomoć.
Predlažemo da se JANJIĆ briše kao saradnik SDB, a materijal arhivira.

Banja Luka, 5.7. 1990. godine.

PREDLAŽE:
OPERATIVNI RADNIK,
Stevo Ivetić

SAGLASAN:
NAČELNIK SEKTORA SDB,
Đuro Savić

O D O B R A V A:

PODSEKRETAR ZA SDB,
Sredoje Nović

JOKIĆ, (Jose) Branko - "Čakor"
1958. - G. Vrbljani/Ključ

CENTAR SLUŽBI BEZBJEDNOSTI
SEKTOR SDB BANJA LUKA
Linija rada: 03
Op. radnik: Dušan Pavlović
Dana: 16.5.1986. godine

REG. BROJ: J-5699
Datum evid.: 10.6.86.

P R I J E D L O G

za angažovanje saradnika na osnovu člana 46. Pravila o radu SDB

JOKIĆ BRANKO, sin Jose i majke Mare djev. Jokić, rodjen 3.1.1958. godine u G. Vrbljanima, opština Ključ, Srbin, državljanin SFRJ, završio trgovačku školu, zaposlen kao trgovac u D. Vrbljanima, stalno nastanjen u G. Vrbljanima bb.

R a z l o z i:

Sa Jokićem je ostvaren kontakt tokom 1981. godine na okolnosti praćenja nep. komentara porodice emigranta Janković Jove /OO/. U svim dosadašnjim kontaktima, Jokić je ustupao korisna saznanja o kontaktima Jove sa majkom i bratom koji žive u G. Vrbljanima. Blagovremeno i tačno nas je obavještavao o namjeri i odlasku Jovine majke Mike u Australiju kao i njenim komentarima po povratku iz Australije.

Jokić je prilikom kontakata ustupao Službi i druga bezbjednosno-interesantna saznanja do kojih je dolazio.

Zbog svega ovoga aprila 1985. godine registrovan je kao op. veza pod pseudonimom "GAVRO". Medjutim, u posljednje vrijeme Jokić pored saznanja o ponašanju porodice Janković ustupio nam je više bezbjednosno-interesantnih podataka o nep. djelatnosti Milovanović Petra, sveštenika SPC u D. Vrbljanima i Jelić Blaže iz G. Vrbljana.

Na osnovu bezbjednosno-interesantnih saznanja koja je Jokić ustupio a koja su provjeravana i preko drugih izvora Službe, pokazala se tačna u više navrata informisali smo nadležne Uprave.

Obzirom na njegovu spremnost da i dalje ustupa Službi bezbjednosno interesantna saznanja kao i to da je i dalje u mogućnosti pratiti nep. djelatnost Milovanovića, Jelića i ponašanje Jankovićeve porodice, mišljenja smo da je Jokić stekao odredjene uslove da se s njim može stupiti u saradnički odnos, te predlažemo da se registruje kao saradnik pod pseudonimom "ČAKOR".

Banja Luka, 16.5.1986. godine

PREDLAŽE OP. RADNIK,
Dušan Pavlović

SAGLASAN ŠEF DETAŠMANA SDB
JAJCE
Zjajo Muharem

JOKIĆ, (Rade) Dušan - "Kozara"
1948. - Turjak/Bos. Gradiška

CENTAR SLUŽBE BEZBJEDNOSTI
SEKTOR SDB BANJA LUKA
Odjeljenje: 02

P R I J E D L O G
za brisanje operativne veze

Za JOKIĆ DUŠANA, sin Rade, rodj. 1948. godine u Turjaku, opština Bos. Gradiška, NPI, boravi na privremenom radu u Sidneju - Australija, vodi se pod pseudonimom "Kozara".

R a z l o z i:

Jokić se kao operativna veza tretira od 1984. godine nakon što je boravio u zemlji i iznio dosta interesantne i provjerene podatke o nep. djelatnosti Marjanović Radovana, POO i dr. lica koja borave u Sidneju a istupaju sa pozicija četništva.

U 1985. i 1986. godini njegovo javljanje iz Sidneja je bilo redovno. Prošle godine i do sada op. veza se nije uopšte javila iako je u više navrata putem pisma a jednom i telefonom (uz prethodnu saglasnost II uprave) inicirna.

Obzirom na duži period nejavljanja, predlažemo da se operativna veza "Kozara" briše.
Biće se u toku njegovog dolaska kada bi kroz razgovor sa njim ocijenili razloge prestanka javljanja.
Materijal bi nakon brisanja arhivirali.

Banja Luka, 1.9.1988. god.

PREDLAŽE OP. RADNIK
Dojnović Vukašin

SAGLASAN NAČELNIK ODJELJENJA 02
Šakan Slobodan

O D O B R A V A
NAČELNIK SEKTORA SDB
Zvonko Nikolić

AG

KREČAR, (Stojke) Ljubomir - "Čedo"
1915. - Donja Kola/B. Luka

RSUP SR BIH
SDB

CENTAR: Banja Luka — Reg. br. D- 2763 MH

UPITNIK S

1	[illegible]	KREČAR Stojke LJUBOMIR
2	[illegible]	"ČEDO"
3	[illegible] državljane [illegible]	1915. u selu Donja Kola, SO Banja Luka
4	Mjesto i adresa boravka (prebivališta)	SAD - loo Prospect STR Paterson N.J. 075ol.
5	Bračno stanje	Rastavljen
6	Narodnost	Srbin
7	Državljanstvo	SAD i SFRJ
8	Zanimanje (vrsta posla)	Mesar
9	Naziv i mjesto ustanove ili preduzeća gdje je zaposlen	privatnik u Patersonu - SAD
10	Vrsta (grana) djelatnosti	
11	Školska sprema, odnosno stručna kvalifikacija	ŠUP
12	Znanje stranih jezika	engleski
13	[illegible]	
14	[illegible]	Ne

16	Mjesec i godina angažovanja, odnosno reaktiviranja	Angažovan marta 1977.godine
17	[illegible]	Na dobrovoljnoj osnovi
	a) [illegible]	O4–
18	b) [illegible]	Srpska emigracija
	c) [illegible]	
19	Vrsta saradnika	Informator
20	Popuniti samo za zagraničnog saradnika: a) Mjesto [illegible]	
	b) [illegible] u inostranstvo	
	c) Da li je korišten [illegible] u inostranstvo i na [illegible]	
	d) Vrsta saradnika	
	e) Način [illegible]	
	f) Način održavanja veze	
21	Stepen pouzdanosti saradnika	Pouzdan
22	Koji ga operativni radnik drži na vezi	Sakan Slobodan
23	[illegible]	

LAKIĆ, (Mirka) Nenad - "Joža"
1947. - D. Sokolovo/Ključ

SEKTOR SDB BANJA LUKA 24.10.90

Op. radnik: Dušan Pavlović

Linija rada: 02

SAGLASAN
NAČELNIK II UPRAVE SDB
Tomislav Kokor

P R I J E D L O G

za prestanak korištenja op. veze "JOŽE"

Na osnovu tačke 17 Pravila o radu SDB, predlažemo prestanak daljeg korištenja operativne veze:

LAKIĆ NENADA, sin Mirka i majke Jovanke, rodjen 02.8.1947. godine u D. Sokolovu, opština Ključ, Srbin, državljanin SFRJ, završio ŠUP, živi u Ključu, trenutno na privremenom radu u Minhenu - SR Njemačka.

R A Z L O Z I

LAKIĆ NENAD je od avgusta 1983. godine usmjeravan prema Barudžija Savi, bivša PO, kao i na druge bezbjednosne probleme, da bi marta 1984. godine registrovan kao op. veza pod pseudonimom "JOŽE".

U kontaktu sa Službom Lakić je bio veoma korektan i prema svojim mogućnostima presentirao nam je podatke bezbjednosno interesantnog karaktera do kojih je dolazio tokom njegovog boravka u SR Njemačkoj.

Obzirom da je obrada nad Barudžija Savom brisana, te da je "Jože" prešao na rad u drugo mjesto nema ni uslova za dalje njegovo korištenje.

Sagledavajući sve ovo predlažemo da se prestane sa daljim korištenjem Lakića kao operativne veze "Jože".
Materijal bi nakon donošenja odluke arhivirali.

Banja Luka, dana 10. 10. 1990.

LUKAČ, (Dušana) Đuka - "Stari"
1943. - Novoselci/Bos. Dubica

SDB

CENTAR: SDB BANJA LUKA Reg. br. A - 696 MB

UPITNIK S

1.	Prezime, očevo ime i ime	LUKAČ /Dušana/ DUKA
2.	Pseudonim	"STARI"
3.	Godina i mjesto rođenja (opština i SR)	1943. g. Novoselci, Bosanska Dubica, SR BiH
4.	Mjesto i adresa boravka (prebivališta)	Novoselci, Bosanska Dubica
5.	Bračno stanje	Oženjen
6.	Narodnost	Srbin
7.	Državljanstvo	
8.	Zanimanje (vrsta posla)	Radnik - mašinbravar
9.	Naziv i mjesto ustanove ili preduzeća gdje je zaposlen	PIK "Milan Filipović", Bosanska Dubica
10.	Vrsta (grana) djelatnosti	Poljoprivreda
11.	Školska sprema, odnosno stručna kvalifikacija	Kvalifikovani radnik
12.	Znanje stranih jezika	Ne poznaje
13.	Individualne osobine — sklonosti mane, hobi	Uporan, snalažljiv i odvažan
14.	Da li je član SK	Nije
15.	Podaci iz prošlosti i druge karakteristike vezane za prošlost	Održavao sumnjive veze sa emigracijom

[illegible]	[illegible] ... odnosno reaktiviranja [illegible]		[illegible]
17.	Osnov angažovanja		Na dobrovoljnoj osnovi
18.	Koju neprijateljsku djelatnost obrađuje (linija rada)		Usmjeren na ekstremnu grupaciju srpske emigracije SKK "Sv.Sava" u Beču.
19.	Saradnik u inostranstvu (zagranični saradnik)	a) Mjesto, država i svojstvo boravka	
		b) Mjesec i godina upućivanja u inostranstvo	
		c) Da li je korišten prije odlaska u inostranstvo i na kojim zadacima (liniji)	
		d) Vrsta saradnika	
		e) Način ugrađivanja	~~ANGAŽOVAN IZ REDOVA VEZA EMIGRACIJE U CILJU PLASIRANJA.~~
		f) Način održavanja veze	
20.	Stepen pouzdanosti saradnika		Pouzdan SASVIM
21.	Koji ga operativni radnik drži na vezi		Djukarić Nedeljko
22.	Ostali podaci, mišljenja i prijedlozi o saradniku i saradnji		Prije angažovanja, saradnik upućivan na grupaciju koju obradjuje i dobro se plasirao.

u Banjaluci, dana 11.9. 1970.

Upitnik popunio:

Mara [illegible]okvić

LJUBOJEVIĆ, (Stanka) Veselko - "San"
1934. - Gusak/Prnjavor

CENTAR SLUŽBI BEZBJEDNOSTI
SEKTOR SDB BANJA LUKA
Op.radnik: Milorad Bilbija
Dana, 13.04.1989. godine.

Linija rada: 03

P R I J E D L O G
za angažovanje op. veze, na osnovu člana 48.
Pravila o radu SDB.-

LJUBOJEVIĆ VESELKO, sin Stanka i Draginje, rodjen 19. 11.1934. godine u Gusaku, opština Prnjavor, Srbin, državljanin SFRJ, penzionisani sveštenik SPC, stalno nastanjen u Laktašima.

R a z l o z i:

LJUBOJEVIĆ je do sada, od strane SDB, više puta kontaktiran i u tim prilikama je ukazivao na niz korisnih bezbjednosno interesantnih i drugih saznanja u redovima SPC. Kroz op. rad, ta saznanja su provjerena i potvrdjena kao tačna.
U svim prilikama kontakte sa Službom je prihvatao korektno i iskazivao spremnost na daljnji zajednički rad.
LJUBOJEVIĆ do sada nije provalio kontakte sa SDB.
Saznanja koja je LJUBOJEVIĆ do sada davao odnosila su se na djelatnost MILUTINOVIĆ JEFREMA, OO, episkopa banjalučkog, RADUJKOVIĆ RATKA, PO, sekretara banjalučke eparhije, kao i na opšta kretanja u SPC, planove, zagovaranja i namjere pojedinaca iz redova ove crkve.

2.

Od LJUBOJEVIĆA smo svojevremeno uzeli i izjavu po članu 151. ZKP, u kojoj je ukazao na neprijateljsku djelatnost episkopa JEFREMA i dr..
Obzirom da je LJUBOJEVIĆ i dalje angažovan u SPC, iako je penzionisan, u mogućnosti je da i dalje ustupa podatke i obavještenja o aktivnosti SPC i pojedinaca u njoj, koja su od značaja za SDB, te da se radi o ličnosti koja je po prirodi snalažljiva, komunikativna i koja je u čestim kontaktima sa pojedincima iz SPC, predložemo da se LJUBOJEVIĆ registruje kao op. veza SDB - informator.
LJUBOJEVIĆA planiramo usmjeravati na praćenje neprijateljskih i drugih komentara ep. JEFREMA, zbog toga što sa njim često kontaktira i ima objektivne mogućnosti da mu se približi. Pored toga usmjeravaćemo ga i na praćenje pojava srpskog nacionalizma na području gdje živi i radi.

Vodićemo ga pod pseudonimom "SAN".

PREDLAŽE:
OPERATIVNI RADNIK,
Bilbija Milorad

SAGLASAN:
NAČELNIK ODJELJENJA 03,
Zahirović Emir

O D O B R A V A:
NAČELNIK SEKTORA SDB,
Zvonko Nikolić

MANOJLOVIĆ, (Pere) Nebojša - "Jež"
1965. - Prijedor

CENTAR SLUŽBI BEZBJEDNOSTI
SEKTOR SDB BANJA LUKA
Op. radnik: Stevo Ivetić

Reg. broj: D - V-2634
Datum evid.: 14.8.90

P R I J E D L O G
za brisanje operativne veze na osnovu člana 49.
Pravila o radu SDB

MANOJLOVIĆ NEBOJŠA, sin Pere i Bose Petković, rodjen 24.4. 1965. godine, Srbin, državljanin SFRJ, diplomirani pravnik, stalno nastanjen u Prijedoru, G. Puharska 114.
Vodjen je pod pseudonimom "JEŽ".

R a z l o z i:

MANOJLOVIĆ je registrovan kao op. veza SDB aprila 1989. godine. Angažovan je na patriotskoj osnovi i usmjeren na praćenje neprijateljske djelatnosti BOŽIĆ MIODRAGA (vodjen kao PO SDS RSUP SR Hrvatske), student Pravnog fakulteta u Banjoj Luci, koji je istupao sa pozicija srpskog nacionalizma. MANOJLOVIĆ je usmjeravan i na praćenje djelatnosti još nekoliko studenata koji su stanovali u Studentskom domu u Banjoj Luci, a bili su u vezi sa BOŽIĆEM.

Podaci koje je op. veza dala Službi bili su u potpunosti tačni, što je utvrdjeno i provjerom preko drugih izvora.
"JEŽ" nije koristio OTS, niti su putem njega primjenjivane druge mjere Službe. U toku saradničkog odnosa izvor nije nagradjivan. Ukazano mu je na potrebu i daljeg čuvanja u tajnosti njegovih odnosa sa Službom, što je izvor korektno prihvatio.

Obzirom da je "JEŽ" diplomirao na Pravnom fakultetu u Banjoj Luci, te da je otišao iz Banja Luke, cijenimo da ne postoje uslovi za njegovo dalje korištenje od strane SDB. Imajući u vidu da se radi o licu koje je provjeravano i povjerljivo i ubuduće mu se u slučaju potrebe Službe, može obraćati za pomoć. Predlažemo da se "JEŽ" briše kao op. veza SDB, a materijal arhivira.

Banja Luka, 5.7. 1990. godine.

PREDLAŽE:
OPERATIVNI RADNIK,
Stevo Ivetić

SAGLASAN:
NAČELNIK ODJELJENJA 03,
Emir Zahirović

ODOBRAVA:
NAČELNIK SEKTORA SDB,
Đuro Savić

MARJANAC, (Slavka) Čedo - "Klark"
1945. - Todorići/Šipovo

V-2529
31. 8. 88

CENTAR SLUŽBI BEZBJEDNOSTI
SEKTOR SDB BANJA LUKA
Linija rada: 03
Op. radnik: Dušan Pavlović
Dana: 7.6.1988. godine

PREDMET: MARJANAC ČEDO, prijedlog za angažovanje kao op. veze.-

MARJANAC ČEDO, sin Slavka i majke Jele, rodjen 9.5.1945. godine u selu Todorići, opština Šipovo, Srbin, državljanin SFRJ, završio učiteljsku školu, zaposlen u osnovnoj školi "Nemanja Vlatković" u Šipovu, nastanjen u Šipovu, Trg slobode bb, član je SKJ.

Sa Marjancem je do sada u više navrata kontaktirano na okolnosti praćenja i ponašanja Bakić Milana /POO/, lica koje neprijateljski istupa sa birokratsko-etatističkih pozicija i pozicija srpskog nacionalizma. U dosadašnjim kontaktima Marjanac je bio veoma korektan, a podaci koje nam je ustupao za Bakića i lica koja su njemu bliska provjeravana su i preko drugih izvora i pokazala su se tačnim.

Na osnovu dosadašnjih saznanja i procjene kao i lične spremnosti Marjanca mišljenja smo da on ima odredjene mogućnosti praćenja nep. aktivnosti Bakića, posebno na radnom mjestu kao i druge bezbjednosne pojave na području Šipova.

Zbog svega ovoga predlažem da se Marjanac registruje kao op. veza pod pseudonimom "KLARK".

PREDLAŽE OP. RADNIK,
Dušan Pavlović

SAGLASAN
ŠEF DETAŠMANA SDB JAJCE
Zijad Muharem

ODOBRAVA
NAČELNIK SEKTORA SDB
Zvonko Nikolić

PALIJA, (Zdravka) Saša - "Kost"
1962. - Ruma

CENTAR SLUŽBI BEZBJEDNOSTI
SEKTOR SDB BANJA LUKA
Op. radnik: Milorad Bilbija
Dana: 15.6.1987. godine

PREDMET: PALIJA SAŠA, prijedlog za
brisanje op. veze.-

Palija Saša, sin Zdravka i Jelice Mizdrak, rodjen 20.7.1962. godine u Rumi, državljanin SFRJ, Srbin, diplomirani pravnik, stalno nastanjen u Banjoj Luci, Gradiška cesta 216, je tokom 1985. godine registrovan kao op. veza i vodjen je pod pseudonimom "KOST".

Palija, dok je bio student Pravnog fakulteta u Banjoj Luci, je ustupao bezbjednosno-interesantna saznanja o neprijateljskoj i drugoj djelatnosti studenata ovog fakulteta. Takodje, ukazivao je na bezbjednosno-interesantne komentare pojedinih profesora i asistenata koji su zaposleni na Pravnom fakultetu.

Preko Palije, vršeno je op. pokrivanje većeg broja studentskih manifestacija, u kojim prilikama je ustupao bezbjednosno interesantna saznanja o djelatnosti studenata i dr.

Obzirom da je Palija diplomirao na Pravnom fakultetu i da nije u objektivnoj mogućnosti da nam ustupa bezbjednosno-interesantne podatke, predlažemo da se briše kao op. veza. Materijal ćemo arhivirati.

PREDLAŽE OP. RADNIK,
Milorad Bilbija

SAGLASAN
NAČELNIK ODJELJENJA
Emir Zahirović

ODOBRAVA
NAČELNIK SEKTORA SDB
Zvonko Nikolić

PAŠALIĆ, (Marka) Boro - "Kent"
1949. - Lužani/Sanski Most

[illegible]
Op. radnik: Drago Vukić [illegible]
Datum: 9.11.1982. godine

D-4607
6.12.82.

Linija rada: 03

P R I J E D L O G

za uspostavljanje saradničkog odnosa sa

PAŠALIĆ BOROM, sin Marka i majke Perke rodjen 10.10.1949. godine u Lužanima, opština Sanski Most, Srbin državljanin SFRJ, magistar ekonomije, docent na Ekonomskom fakultetu u Banjoj Luci, nastanjen u Banjoj Luci, Starčevića 5-9, član SKJ.

Vodićemo ga pod pseudonimom "KENT".

R a z l o z i :

Tokom 1977. godine Pašalić se zaposlio na Ekonomskom fakultetu u Banjoj Luci kao docent, a 1980. godine on se sa porodicom preselio iz Beograda u Banju Luku. Tokom studiranja na Ekonomskom fakultetu u Beogradu Pašalić se povezao sa Dušanić Jovanom, Zec Miodragom i Zolotić Ljubomirom i još nekim licima koja istupaju sa nacionalističkih i anarholiberalističkih pozicija.

Pašalić [illegible] veći često u stanu Dušanića svjedok mnogih neprijatelj[illegible] istupa učinjenih od strane Dušanića, Zeca i Zolotića, [illegible] je povremeno neprijateljski istupao.

Početkom [illegible] godine obavili smo informativni razgovor sa Pašalić[illegible] [illegible] neprijateljske komentare Dušanić[illegible] [illegible].

Pašalić je kako u ovom tako i u kasnijim razgovorima davao periferna saznanja o neprijateljskoj djelatnosti navedenih lica.

Tokom 1982. godine sa Pašalićem smo takodje nekoliko puta obavili informativne razgovore s ciljem da ga usmjerimo na praćenje neprijateljskih i drugih komentara lica koja su s njim u kontaktu, ali je on nastavio sa ustupanjem perifer - nih saznanja.

Tek kada smo Pašaliću dali do znanja da za njega raspolažemo podacima o nacionalističkim istupima i nekim kriminalnim radnjama koje je počinio od kada se nalazi na Ekonomskom fakultetu u Banjoj Luci, izrazio je kajanje zbog toga što je to počinio i istovremeno izrazio je spremnost da Službi pomogne u praćenju neprijateljske djelatnosti Dušanića, Zeca i još nekih lica koja su interesantna za SDB sa aspekta bezbjedno - sti.

Nakon toga Pašalić je počeo ustupati konkretne podatke o neprijateljskim i dr. komentarima Dušanića, Zeca i Zolotića, o čemu smo pisali u više redovnih informacija. On u potpunosti izvršava zadatke koje mu postavimo i do sada nije provalio kontakte sa SDB.

Podatke koje ustupa smo provjerili i oni su potpuno tačni.

Obzirom da je Pašalić u poziciji da prati neprijateljsku djelatnost Dušanića, Zeca i još nekih lica koja se povremeno neprijateljski eksponiraju, predlažemo da se sa njim nastave kontakti i [illegible] registrujemo kao saradnika SDB.

[illegible]

[illegible]

SAGLASAN NAČELNIK ODJELJENJA [illegible],

Djuro [illegible]

PETROVIĆ, (Nedeljka) Rajko - "Rotor"
1946. - Bodegaj/Nova Gradiška

V-2363
10. 8. 87.

CENTAR SLUŽBI BEZBJEDNOSTI
SEKTOR SDB BANJA LUKA
Op. radnik: Milorad Bilbija
Dana: 10.7.1987. godine

Linija rada: 03

PREDMET: PETROVIĆ RAJKO, prijedlog za registrovanje operativne veze.-

Petrović Rajko, sin Nedeljka i Milke Rakić, rodjen 9.4.1946. godine u Bodegaju, opština Nova Gradiška, SR Hrvatska, Srbin, državljanin SFRJ, dipl. pravnik, zaposlen kao komercijalista u RO "Ratar", stalno nastanjen u Banjoj Luci u Ulici braće Lastrića broj 4, član SKJ.

Sa Petrovićem smo do sada više puta kontaktirali u cilju prikupljanja obavještenja o neprijateljskoj i drugoj djelatnosti pojedinaca sa kojima dolazi u kontakt.

Petrović je prihvatio kontakte sa SDB i do sada je davao interesantna obavještenja o neprijateljskoj djelatnosti pojedinih lica iz Banja Luke. Takodjer, preko Petrovića smo do sada izvršili veći broj op. provjera za lica iz Banjaluke.

Petrović do sada nije provalio kontakt sa SDB.

Pošto je Petrović u veoma bliskim odnosima sa Mojović Nikolom, POO, u poziciji je da prati njegovu neprijateljsku i drugu djelatnost, Na te okolnosti sa njim smo obavili informativni razgovor u cilju usmjeravanja prema Mojoviću i, tom prilikom, dao nam je nekoliko interesantnih zapažanja o Mojoviću. Stoga, predlažemo da se Petrović registruje kao operativna veza SDB.

Vodićemo ga pod pseudonimom "Rotor".

PREDLAŽE:
OPERATIVNI RADNIK
Milorad Bilbija

O D O B R A V A:
NAČELNIK SEKTORA SDB
Zvonko Nikolić

SAGLASAN:
NAČELNIK ODJELJENJA 03
Emir Zahirović

POPOVIĆ, (Davida) Milan - "Orao"
1950. - Bočac/B. Luka

CENTAR SLUŽBI BEZBJEDNOSTI
SEKTOR SDB BANJA LUKA
Odjeljenje 02

Reg.broj: V-2666
Datum ev.: 29. 9 1989

P R I J E D L O G

za angažovanje operativne veze, na osnovu člana 48.
Pravila o radu SDB

POPOVIĆ MILAN zv. "Ćisin", sin Davida, rodjen 10.9.1950. godine u Bočcu, opština Banja Luka, Srbin, državljanin SFRJ, NPI, gradjevinski radnik, na privremenom radu u Lincu, Austrija, stalno nastanjen u Bočcu, Banja Luka.

R a z l o z i :

Popović Milan se već duže vrijeme, oko 19 godina, nalazi na privremenom radu u Lincu, Austrija i kroz kontakte sa pojedinim našim radnicima dolazio je do podataka o verbalnim neprijateljskim istupima.

Nakon što nas je Popović o tome samoinicijativno upoznao, početkom ove godine i pošto smo raspolagali sa odredjenim podacima o verbalnim neprijateljskim istupanjima jednog broja lica, naših radnika srpske nacionalnosti, usmjeravan je na prikupljanje i provjeravanje ovih saznanja, te nam je kroz protekle kontakte dao više podataka o neprijateljskom istupanju Stevanović Dragana, povezan sa četničkom emigracijom u Lincu, inače rodom sa našeg terena.

Takodje, kroz kontakte i druženja sa Smiljić Ljubicom, svojom daljom rodjakom, Popović se upoznao i sa Oršulić Jakobom, OO našeg Sektora.

Naime, Smiljić Ljubica duže vrijeme živi zajedno sa Oršulićem i obilazeći je, Popović je dolazio do podataka o verbalnim neprijateljskim istupanjima Oršulića, obzirom da ovaj ne preza da se pred svakim eksponira.

Sa Popovićem smo, obzirom na navedene mogućnosti, započeli intenzivnije kontakte, nakon čega je dolazio do različitih podataka o Oršulićevoj neprijateljskoj aktivnosti na propagandnom planu, te njegovim kontaktima sa našim radnicima na privremenom radu u Lincu. Od njega je izuzimao kasete sa neprijateljskim porukama, te propagandni materijal (leci), koje nam je prema dogovoru dostavljao.

O podacima vezanim za neprijateljsku aktivnost navedenih lica, koje nam je prezentirao Popović, pisali smo u redovnim informacijama broj 38 od 2.2.1989. godine, 75 od 6.3.1989. godine, 106 od 30.3.1989. godine, 191 od 8.6.1989. godine, 203 od 19.6.1989. godine, 202 od 28.6.1989. godine i depešama broj 465 od 16.3.1989. godine, 971 od 16.6.1989. godine i 1092 od 17.7.1989. godine.

U tom smislu, dalji rad sa Popovićem bazirali bi na usmjeravanju prema Stevanoviću i drugim licima, koja istupaju sa pozicija srpskog nacionalizma ili su povezana sa četničkom emigracijom, a uporedo bi koristili njegove mogućnosti da i dalje bude u toku djelatnosti Oršulića, s posebnim osvrtom na otkrivanje veza Oršulića, medju nosiocima naših PI.

Na osnovu dosadašnje njegove aktivnosti i volje za rad, predlaže se da se Popović Milan, registruje kao op. veza SDB, u svojstvu informatora, pod pseudonimom "ORAO" .

Nakon registracije Popovića, kao op. veze "ORAO" , sačinit ćemo Plan korištenja.

PREDLAŽE
OPERATIVNI RADNIK

Željko Kačavenda

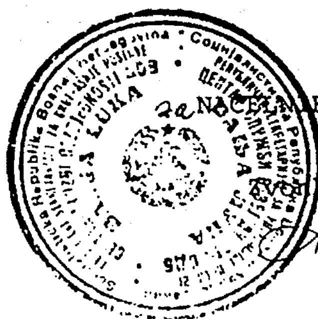
SAGLASAN
NAČELNIK ODJELJENJA 02

Slobodan Sakan

O D L U K A

Na osnovu člana 48. Pravila o radu SDB, se - ne odobrava angažovanje op. veze pod pseudonimom "ORAO".

Banja Luka, 15.8.1989. godine

za NAČELNIK SEKTORA SDB

Zvonko Nikolić

POPOVIĆ, (Spasoje) Jovo - "Šušnjar"
1944. - Tomina/S. Most

CSB SEKTOR SDB BANJA LUKA
Op. radnik: Mirko Ješić
Odjeljenje: 03

Registarski broj Y-2391 12.11.1992.
SAGLASAN NAČELNIK III UPRAVE SDB
Varunek Željko

PRIJEDLOG

za prestanak saradnje sa op. vezom "ŠUŠNJAR".

Na osnovu tačke 17 Pravila o radu SDB, predlažem prestanak saradničkog odnosa sa op. vezom "Šušnjar".

POPOVIĆ JOVO, sin Spasoje i Bosiljke r. 2.9.1944. godine u Tomini, S. Most, Srbin, državljanin SFRJ, službenik, zaposlen u SOe S. Most, oženjen, stalno nastanjen u Tomini bb.

Vodjen pod pseudonimom "ŠUŠNJAR".

Razlozi:

S Popovićem se kontaktira na principu dobrovoljnosti i patriotizma od 1987. godine, a zvanično je registrovan kao op. veza pod pseudonimom "Šušnjar". 14.10.1987. godine.
Dobar je poznavalac prilika u Mjesnim zajednicama Tomina, Podovi i Kozica i Službi je ustupio do sada više bezbjednosno interesantnih saznanja o licima koja se eksponiraju sa pozicija srpskog nacionalima, a bila su pod obradom Službe.
Saznanja koja nam je ustupio "Šušnjar" provjerili smo preko više naših izvora i potvrdila su se kao tačna.
Kontakte sa SDB ni u jednoj prilici nije provalio.
"Šušnjar" nije koristio OTS, a putem njega nisu primjenjivane ni druge mjere Službe.
Nije nagradjivan, a bio je svjestan da se nalazi u saradničkom odnosu sa Službom.
Obzirom da su se lica i krug njegovih veza na koje je "Šušnjar" bio usmjeren

- 2 -

pasivizirali prestali su razlozi za dalje korištenje "Šušnjara" kao op. veze SDB. Inače pošto se radi o licu koje je provjereno i povjerljivo, te spremno i na dalje kontakte u slučaju potrebe cijenimo da mu se Služba u datim prilikama, može i u buduće obraćati za pomoć.

Zbog svega navedenog predlažemo prestanak saradničkog odnosa sa op. vezom "Šušnjar", a da se materijal nakon odobrenja arhivira.

Banjaluka, 20.09.1990.godine

PREDLAŽE NAČELNIK SEKTORA SDB,
Đuro Savić

SAGLASAN PODSEKRETAR SDB,
Srđoja Nović

Odobrenje

Na osnovu tačke 5 Pravila o radu SDB odobrava se prestanak saradnje sa op. vezom "SOKO".

REPUBLIČKI SEKRETAR ZA
UNUTRAŠNJE POSLOVE
Muhamed Bešić

RADIĆ, (Kuzman) Ljubomir - "Globus"
1934. - Jošavac/Čelinac

CENTAR SDB BANJALUKA Reg.broj
Linija rada: 04 Datum evid.
Op. radnik: Đurić Momčilo

P R I J E D L O G
za angažovanje saradnika

Na osnovu člana 46 Pravila o radu SDB predlažem angažovanje za saradnju sa SDB, RADIĆ /Kuzman/ LJUBOMIRA, rodjen 13.5. 1934.godine u Jošavci, SO Čelinac, SFRJ, pol muški, državljanin SFRJ, moler, stalno nastanjen u Edmontonu - na adresi 11306-57 Street, Alberta, Canada, zaposlen kao samostalni obrtnik - moler.

R a z l o z i:

Sa Radićem kontaktiramo od septembra 1976. godine. Kroz dosadašnje informativne razgovore i pismenim putem davao je podatke o neprijateljskoj djelatnosti kako srpske, tako i hrvatske ekstremne emigracije u Kanadi i Americi, o čemu smo pisali u našim informacijama br. 379, od 20.10.1976. godine i br. 34 od 24.1.1977. godine.

U junu ove godine boravio je u zemlji kada nas je upoznao da u FK "Beli orlovi" iz Edmontona je nekoliko lica na čelu sa Jocom Mrdjenovićem iz s. Gredjana kod Okučana, SR Hrvatska i nekim Spasom, emigrantom, rade na tome da klub postane organizacija kroz koju će se manifestovati ideje velikosrpstva i četništva. Pisano u našoj informaciji b r. 267, od 12.7.1977. godine.

S obzirom na dosadašnji korektan odnos prema Službi i potvrdjenoj spremnosti za saradnju usmjeren je da radi na razbijanju grupe srpskih nacionalista okupljenih oko Spase i Mrdjenovića tj. da preko pozitivnih ličnosti iz ovog kluba širi

ideju jugoslovenstva u cilju da klub postane isključivo spo-
rtska organizacija naših radnika u Edmontonu. Isto tako iz-
vor je i dalje orijentisan na opšta zapažanja o aktivnosti
srpske i hrvatske političke migracije u Edmontonu.

Vezu sa njim održavaćemo na dogovoreni način, pismenim putem i neposrednim kontaktom prilikom dolaska u zemlju.

Ukoliko se prijedlog usvoji sačinićemo plan operativnog korištenja saradnika, a sva obavještenja koja ubuduće od njega budemo dobijali dostavljaćemo pod pseudonimom "GLOBUS".

Banjaluka, 29.8.1977. godine

Predlaže op. radnik
Đurić Momčilo

Saglasan šef Odsjeka:
Barać Anto

ODOBRENJE

Na osnovu člana 46 Pravila o radu SDB Nerodobravam angažovanje za saradnju za SDB saradnika "Globuš".

Banjaluka, 13.9.1977

Rukovodilac org. jedinice
Mile Mandić

RISTANOVIĆ, (Marka) Jovan - "Omar"
1925. - Peć/Bos. Grahovo

CENTAR) Banja Luka Reg. br. D- 2546 MB

UPITNIK S

1	Prezime, očevo ime i ime	RISTANOVIĆ Marka JOVAN
2	Pseudonim	"OMAR"
3	Godina, mjesto, opština i SR rođenja (za strane državljane i država)	7.1.1925.g. s. Peć, Bos.Grahovo
4	Mjesto i adresa boravka (prebivališta)	Banja Luka, Svetozara Markovića 7.
5	Bračno stanje	Oženjen
6	Narodnost	Srbin
7	Državljanstvo	
8	Zanimanje (vrsta posla)	Šef inspekcijske službe
9	Naziv i mjesto ustanove ili preduzeća gdje je zaposlen	Filijala službe DK - Banja Luka
10	Vrsta (grana) djelatnosti	Društvene organizacije
11	Školska sprema, odnosno stručna kvalifikacija	Visoka
12	Znanje stranih jezika	
13	Individualne osobine — sklonosti mane, hobi	
14	Da li je član SK	Da
15	Podaci iz prošlosti i druge karakteristike vezane za prošlost	

[illegible]	Mjesto, vrijeme i način angažovanja		Angažovan oktobra 1976. godine
17	Osnov angažovanja		Patriotizam
18	a) Linija rada		01
	b) Neprijateljska djelatnost koju obrađuje		Podrivanje ekonomske osnovice društva
	c) Obrada na koju je usmjeren		
19	Vrsta saradnika		Informator
20	Popuniti samo za zagraničnog saradnika	a) Mjesto, država i svojstvo boravka	
		b) Mjesec i godina upućivanja u inostranstvo	
		c) Da li je korišten prije odlaska u inostranstvo i na kojim zadacima (liniji)	
		d) Vrsta saradnika	
		e) Način ugrađivanja	
		f) Način održavanja veze	
21	Stepen pouzdanosti saradnika		Pouzdan
22	Koji ga operativni radnik drži na vezi		Banušić Marinko
23	Ostali podaci, mišljenja i prijedlozi o saradniku i saradnji		

U .... dana .... 19 ....

Upitnik popunio:

Stojičević Borka

RIVIĆ, (Marka) Mile - "Jelovac"
1935. - Raljaš/Prijedor

CSB SEKTOR SDB BANJA LUKA
Linija rada: 03

P R I J E D L O G

za brisanje saradnika na osnovu čl. 50 Pravila o radu SDB,

Nad: RIVIĆ MILOM, sin Marka i Marije r. 22.11.1935. godine u Raljašu, opština Prijedor, Hrvat, državljanin SFRJ, nije član SKJ, penzioner, stalno nastanjen u Raljašu br. 64.

R a z l o z i :

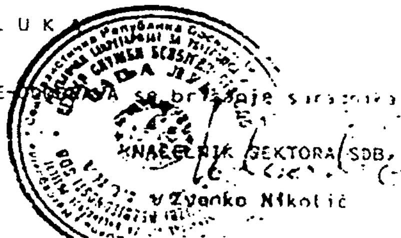
RIVIĆ MILE je nakon potrebnih provjeravanja 1984. godine angažovan na patriotskoj osnovi na planu praćenje lica koja se eksponiraju sa pozicija hrvatskog kleronacionalizma i klerikalizma iz redova RKC u župi Raljaš, opština Prijedor i registrovan kao saradnik pod pseudonimom "Jelovac". U dosadašnjim kontaktima dao je više interesantnih podataka o nekim svećenicima RKC kao i njihovim istomišljenicima iz redova vjernika o čemu smo pisali u našim redovnim informacijama.

Budući da smo nedavno brisali POO nad SOSIĆ don STIPOM, župnikom u župi Raljaš zbog kompromitovanja i pasivizacije Šošića na koga je bio usmjeren kao i to da je Rivić u toku godine obolio predlažemo da se isti briše kao saradnik.

PREDLAŽE OP. RADNIK,
Mirko Ješić

O D L U K A

Na osnovu čl. 50 Pravila o radu SDB NE-ODOBRAVA se brisanje saradnika "JELOVAC".

NAČELNIK SEKTORA SDB,
Zvonko Nikolić

SAVIĆ, (Branka) Mlađen - "Termal"
1938. - D. Ribnik/Ključ

CENTAR SDB BANJA LUKA
Detašman Jajce
Odjeljenje: 02
Op. radnik: Dušan Pavlović

REG.BROJ: D-5426
Datum evid: 24.4.85

P R I J E D L O G

za angažovanje saradnika na osnovu člana 46. Pravila o radu SDB

SAVIĆ MLADJEN zv. "Mladjo", sin Branka i majke Voje, rodj. 5.11.1938. godine u D. Ribniku, opština Ključ, Srbin, državljanin SFRJ, trenutno na privremenom radu u Štutgartu, SR Njemačka, po zanimanju vozač, živi u Laktašima, ul. Petra Kočića br. 24., nije član SKJ.

R A Z L O Z I:

Savić se već duže vremena nalazi na privremenom radu u Štutgartu - SR Njemačka gdje povremeno kontaktira Barudžija Savu /POO/. Na okolnosti tih kontakata s njim je početkom 1984. godine obavljen razgovor u kojem je Savić bio vrlo korektan i ustupio je više saznanja o nep. djelatnosti Barudžije.

Nakon tog razgovora Savić je samoinicijativno izrazio želju za saradnju sa SDB oko praćenja nep. djelatnosti Barudžije, pa je s njim nastavljen kontakt telefonski

i putem pisma. U tim kontaktima ustupao je bezbjednosno-interesantna saznanja o nep. djelatnosti Barudžija Save iz kojih je napisano pet redovnih informacija. Ustupio je Službi i jedno pismo koje je Barudžija njemu poslao iz kojeg se vidi da Barudžija u njega ima dosta veliko povjerenje.

Podaci koje je Savić do sada ustupao Službi za Barudžiju pokazali su se kao tačni.

Obzirom na njegovu spremnost da i dalje ustupa podatke Službi, njegovu dosadašnju iskrenost i tačnost podataka koje je do sada ustupio kao i to da je i dalje u mogućnosti pratiti nep. djelatnost Barudžija Save /POO/ i lica njemu bliskih, mišljenja smo da je Savić stekao odredjene uslove da se s njim može stupiti u saradnički odnos, te predlažem da se on registruje kao saradnik pod pseudonimom "TERMAL".

Jajce, 16.04.1985. godine

PREDLAŽE OP. RADNIK,

Dušan Pavlović

SAGLASAN ŠEF DETAŠMANA SDB
JAJCE

Zijo Muharem

O D L U K A

Na osnovu člana 46. Pravila o radu SDB SE - NE odobrava angažovanje za saradnju Savić Mladjena pod pseudonimom "MOSOR".

NAČELNIK CENTRA SDB,

Mile Mandić

SKENDERIJA, (Ljubomira) Radomir - "Disk"
1963. - Subotica/B. Luka

CENTAR SLUŽBI BEZBJEDNOSTI

SEKTOR SDB BANJA LUKA

Op. radnik: Milorad Bilbija

Dana: 14.11.1988. godine

PREDMET: SKENDERIJA RADOMIR, prijedlog za brisanje op. veze.-

SKENDERIJA RADOMIR, sin Ljubomira i Mileve Majstorović, rodjen 3.2. 1963. godine u s. Subotica, opština Banja Luka, Srbin, državljanin SFRJ, dipl. inženjer mašinstva, stalno nastanjen u Banjoj Luci, Đorđa Jovetića 52, član SKJ, je dana 17.12.1986. godine registrovan kao op. veza i vodjen je pod pseudonimom "DISK".

Dok je bio student Mašinskog fakulteta u Banjoj Luci, Skenderija je SDB ustupao bezbjednosno interesantna saznanja o neprijateljskoj i drugoj djelatnosti studenata banjalučkog Univerziteta. Takodje, usmjeravan je i na praćenje neprijateljske djelatnosti Jokić Radomira /tada bio student Mašinskog fakulteta i pod tretmanom SDB, kao POO/, sa kojim je Služba juna 1986. godine obavila raščišćavanje. Ovom prilikom od Skenderije je uzeta izjava u smislu člana 151. ZKP, na okolnosti neprijateljske djelatnosti Pećanca.

Obzirom da je Skenderija diplomirao na Mašinskom fakultetu u Banjoj Luci i da je trenutno bez zaposlenja, nije u objektivnoj mogućnosti da nam ustupa bezbjednosno interesantne podatke, predlažemo da se briše kao op. veza, a materijal arhivira.

PREDLAŽE OP. RADNIK
Milorad Bilbija

SAGLASAN
NAČELNIK ODJELJENJA 03
Emir Zahirović

ODOBRAVA
NAČELNIK SEKTORA SDB
Zvonko Nikolić

SRDIĆ, (Stole) Mladen - "Tomas"
1930. - Prijedor

SDB

CENTAR: SDB BANJA LUKA Reg. br. A-145 MB

UPITNIK S

1.	Prezime, očevo ime i ime	SRDIĆ /Stole/ MLADEN
2.	Pseudonim	"TOMAS"
3.	Godina i mjesto rođenja (opština i SR)	1930, Prijedor, SR BiH
4.	Mjesto i adresa boravka (prebivališta)	SR Njemačka - München, Klarastrasse 9 Rückdeb Weg 70/2.
5.	Bračno stanje	Neoženjen
6.	Narodnost	~~Hrvat~~ SRBIN
7.	Državljanstvo	
8.	Zanimanje (vrsta posla)	Farmaceut - u privatnom sektoru
9.	Naziv i mjesto ustanove ili preduzeća gdje je zaposlen	München, Laboratorija dr Hercog
10.	Vrsta (grana) djelatnosti	Istraživački rad u zdravstvu
11.	Školska sprema, odnosno stručna kvalifikacija	Medecinski fakultet - farmacija
12.	Znanje stranih jezika	Potpuno vlada njemačkim
13.	Individualne osobine — sklonosti mane, hobi	Ne želi da daje pismene izvještaje, fotoamater, filatelista, numizmatičar, planinar, smučar.
14.	Da li je član SK	Nije
15.	Podaci iz prošlosti i druge karakteristike vezane za prošlost	Emigrant

[illegible]	odnosno reaktiviranja	maja 1966. g.
17.	Osnov angažovanja	Na dobrovoljnoj osnovi
18.	Koju neprijateljsku djelatnost obrađuje (linija rada)	Usmjeren na razbijanje emigrantske organizacije JDS.
19.	Saradnik u inostranstvu (zagranični saradnik) a) Mjesto, država i svojstvo boravka	München - SR Njemačka - emigrant
	b) Mjesec i godina upućivanja u inostranstvo	1959. g. Maja 1966.
	c) Da li je korišćen prije odlaska u inostranstvo i na kojim zadacima (liniji)	Nije
	d) Vrsta saradnika	
	e) Način ugrađivanja	Angažovan iz grupe
	f) Način održavanja veze	Putem operativnog radnika u inostranstvu.
20.	Stepen pouzdanosti saradnika	Potpuno pouzdan
21.	Koji ga operativni radnik drži na vezi	Čedo Niškanović, emigracija
22.	Ostali podaci, mišljenja i prijedlozi o saradniku i saradnji	

u Banjaluci, dana 23.2. 1970.

Upitnik popunio:

Mara Dokvić

CENTAR: Banja Luka Reg. br. D - 145 MB

Dopune i promjene
po upitniku S

1	Prezime, očevo ime i ime	SRDIĆ /Stole/ MLADEN
2	Pseudonim	"TOMAS".

Redni broj pitanja kod kojeg je nastala promjena	TEKST PROMJENE
	brisan maja 1973. godine izvršio zadatak, predlaže se razmatranje mogućnosti njegovog angažovanja po ob. službama

U [illegible], dana 11. [illegible] 197[illegible] g

PROMJENU IZVRŠIO

STOJANOVIĆ, (Nede) Veljko - "Vlatko"
1963. - Vlatkovići/Skender Vakuf

CENTAR SLUŽBI BEZBJEDNOSTI
SEKTOR SDB BANJA LUKA
Op. radnik: Slavko Malešević
Dana: 18.11.1988. godine

PREDMET: STOJANOVIĆ VELJKO, prijedlog za brisanje op. veze.-

STOJANOVIĆ VELJKO, sin Nede i Jeke, rodjen 11.5.1963. godine u Vlatkovićima, opština Skender Vakuf, Srbin, državljanin SFRJ, student Bogoslovskog fakulteta u Beogradu, stalno nastnajen u Vrbasu - SAP Vojvodina, je dana 22.10.1985. godine registrovan kao op. veza i vodjen je pod pseudonimom "VLATKO".

Stojanović je prvi put kontaktiran od strane SDB 1984. godine u slučaju rasvjetljavanja neprijateljske djelatnosti Popović Nevenka, bogoslova SPC iz njegove generacije. On je tom prilikom ukazao na više bezbjednosno interesantnih saznanja i iskazao spremnost za nove kontakte. Nakon završene bogoslovije Stojanović je kontaktiran još u par navrata, kada je takodje dao korisnih saznanja.

Medjutim, odmah iza toga upisao je Bogoslovski fakultet u Beogradu i praktično za stalno odselio sa našeg područja /preko raspusta boravi kod majke u Vrbasu, jer su mu se roditelji u medjuvremenu razveli/.

Obzirom na sve ove okolnosti i nemogućnosti njegovog daljeg korištenja, predlažemo da se Stojanović briše kao op. veza, a materijal arhivira.

PREDLAŽE OP. RADNIK,
Slavko Malešević

SAGLASAN
NAČELNIK ODJELJENJA 03
Emir Zahirović

ODOBRAVA
NAČELNIK SEKTORA SDB
Zvonko Nikolić

STOJISAVLJEVIĆ, (Ilije) Rade - "Begej"
1950. - Hašani/Bos. Krupa

CENTAR SLUŽBI BEZBJEDNOSTI

SEKTOR SDB BANJA LUKA

Op. radnik: Milorad Bilbija

Dana: 15.6.1987. godine   Linija rada: 03

P R I J E D L O G

za brisanje saradničkog odnosa

Sa STOJISAVLJEVIĆ RADOM, sin Ilije i Stoje, rodjen 2.1.1950. godine u selu Hašani, opština Bos. Krupa, Srbin, državljanin SFRJ, stomatolog, zaposlen u Studentskom centru "Veljko Vlahović" u Banjoj Luci, stalno nastanjen u Banjoj Luci u Gojgovoj ulici br. 11., nije član SKJ.

Vodjen je pod pseudonimom "BEGEJ".

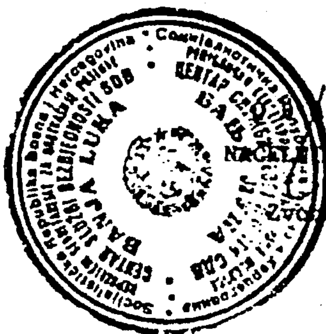
R A Z L O Z I:

Sa Stojisavljevićem je tokom 1984. godine uspostavljen saradnički odnos u cilju praćenja neprijateljske djelatnosti Kuzmić Milorada, koji je u to vrijeme bio zaposlen kao ljekar u Kotor Varošu. Naime, Stojisavljević je zajedno sa Kuzmićem studirao na Medicinskom fakultetu u Beogradu, a svoje druženje i kontakte nastavili su i nakon završetka studija. Takodje, Stojisavljević je bio u dobrim odnosima i sa Dušanić Jovanom, /brisana OO/, Zec Miodragom /brisana OO/ i Zolotić Ljubomirom, sa kojima je Služba raščišćavala. Stojisavljević je ukazivao na neprijateljske istupe Kuzmića, Dušanića i Zeca, sa nacionalističkih i pozicija gradjanske desnice.

Obzirom da je Kuzmića "Dom zdravlja" Kotor Varoš 1985. godine, poslao na specijalizaciju u Beograd, gdje će ostati tri godine i da ne postoje uslovi za njegovo dalje korištenje, od Stojisavljevića smo uzeli izjavu na zapisnik po članu 151 ZKP-a o neprijateljskoj djelatnosti Kuzmića, te predlažemo da se briše kao saradnik, a da se materijal arhivira.

SAGLASAN
NAČELNIK ODJELJENJA
Emir Zahirović

PREDLAŽE OP. RADNIK
Milorad Bilbija

ODOBRAVA
NAČELNIK SEKTORA SDB
Zdravko Nikolić

SUKUR, (Petra) Nikola - "Maki"
1955. - Kobilje/Skender Vakuf

CENTAR SLUŽBI BEZBJEDNOSTI
SEKTOR SDB BANJA LUKA
Op. radnik: Dušan Milinković
Dana, 11.04.1990. godine.-

I-6217
14.5.1990.

Linija rada: 03

P R I J E D L O G

Za brisanje saradničkog odnosa na osnovu člana 49. Pravila o radu SDB sa SUKUR NIKOLOM, sin Petra i Jevrosime, rodjen 12.6.1955. godine u selu Kobilje, opština Skender Vakuf, nastanjen u Skender Vakufu, Ulica braće Ševarika bb, Srbin, državljanin SFRJ, poljoprivredni tehničar, zaposlen u Opštinsmom štabu TO Skender Vakuf.

Vodjen je pod pseudonimom "MAKI".

R a z l o z i:

SUKUR je angažovan za saradnika sa SDB 1988. godine na patriotskoj osnovi i usmjeren na praćenje neprijateljske djelatnosti ĐENIĆ DUŠANA (brisana PO), diplomiranog pravnika, direktora RO "BRATSTVO" Skender Vakuf, koji je djelovao sa pozicija srpskog nacionalizma.
SUKUR je usmjeravan i na praćenje neprijateljske djelatnosti još nekoliko lica koji su bili u vezi sa ĐENIĆEM ili su samostalno neprijateljski istupali.

Na osnovu podataka do kojih smo došli, izmedju ostalih, od SUKURA, a koji su se, provjerom preko drugih operativnih upo-

rišta, pokazali tačnim, rasvjetljena je, dokumentovana i presječena neprijateljska djelatnost ĐENIĆA i njegovih veza. O svemu ovom smo u više navrata informisali III UPRAVU SDB. Inače, kontakte sa SDB nije provalio.

SUKUR nije koristio OTS, niti su putem njega primjenjivane druge mere Službe. Nagradjivan je više puta manjim poklonima, što je prihvatio korektno, jer je bio svjestan da se nalazi u saradničkom odnosu prema Službi. Ukazano mu je na potrebu i daljeg čuvanja u tajnosti njegovih odnosa sa Službom što je, takodjer prihvatio.

Obzirom da je došlo do pasivizacije ĐENIĆA (brisana PO) kao i njegovih veza, te da na području opštine Skender Vakuf, trenutno, nema značajnijih nosilaca teže neprijateljske djelatnosti grupa ili pojedinaca, ne ukazuje se objektivna potreba za njegovo dalje korištenje od strane SDB u ovom obliku. Imajući u vidu da se radi o licu koje je provjereno i povjerljivo i ubuduće muse, u slučaju potrebe, Služba može obraćati za pomoć.

Zbog toga, predlažemo da se SUKUR briše kao saradnik SDB, a materijal arhivira.

PREDLAŽE:

OPERATIVNI RADNIK,

Dušan Milinković

SAGLASAN:

NAČELNIK SEKTORA SDB ,

Đuro Savić

O D O B R A V A:

PODSEKRETAR ZA SDB,

ŠEKERAC, (Mlađena) Dušan - "Balj"
1938. - Verija/Bos. Dubica

CSB SEKTOR SDB BANJA LUKA [redacted]
Op. radnik: Rodić Radomir 17.11.1986.
Datum: 29.9.1986. godine

P R I J E D L O G

za angažovanje op. veze na osnovu čl. 51 Pravila o radu SDB

ŠEKERAC DUŠAN, sin Mladjena i Dušanke r. Repajić, rodjen 12.10.1938. godine, u Veriji, opština Bosanska Dubica, emigrant, regulisao status, državljanin SFRJ i Australije, na radu u Australiji, stalno nastanjen u Bosanskoj Dubici.

Sa izvorom kontaktiramo od ljeta 1982. godine a u cilju prikupljanja bezbjednosno interesantnih saznanja o djelatnosti ekstremne emigracije na području Sidneja.

Kako se izvor kroz prvi razgovor pokazao kao dobar poznavalac prilika i lica uključenih u djelatnost ekstremne četničke emigracije na području Sidneja, započete kontakte smo nastavili nastojeći produbiti bezbjednosno interesantna saznanja koja je prezentirao te sagledati mogućnosti za njegovo kvalitetnije op. korištenje.
U narednim kontaktima koje smo ostvarili sa izvorom procjenili smo da izvor posjeduje sve uslove za uspješno praćenje neprijateljske djelatnosti u redovima četničke emigracije sa područja Sidneja.

Izvor je prihvaćen od jednog broja lica koja se neprijateljski eksponiraju protiv naše zemlje, a da pritom kod istih nije kompromitovan. Psihofizičke osobine izvora u potpunosti odgovaraju osobinama koje su neophodne za ovakvu vrstu posla. Psihički je stabilna ličnost, snalažljiva u novonastalim situacijama, komunikativan je i lako uspostavlja i ostvaruje kontakte a da pri tom nije upadljivo nametljiv.

Detaljnom provjerom podataka utvrdili smo da potiče iz porodice koja je -

toku rata bila na strani NOPa,

Izvor je na području Bos. Dubiće kupio porodičnu kuću i u zemlju dolazi jednom do dva puta godišnje što takodje predstavlja povoljnu okolnost u pogledu uspostavljanja kontakta i daljnjeg usmjeravanja prema bezbjedno-sno interesantnim licima i pojavama.

U cilju provjere izvorove pouzdanosti istom su davani i odredjeni konkretni zadaci koje je korektno a u granicama svojih mogućnosti izvršavao na vrijeme. Pouzdanost prezentovanih podataka potvrdjena je i preko izvora drugih Sektora SDB.

U dosadašnjem radu sa izvorom prikupljeni su odredjeni bezbjednosno interesantni podaci o četničkoj emigraciji sa područja Sidneja a o kojim smo informisali kroz više informativnih depeša i redovnih informacija.

Kroz pomenute informativne materijale obavještavali smo o neprijateljskoj djelatnosti LONČAR MILORADA, [redacted], JANKOVIĆ JOVE, GOO "Motajica", BLANUŠA ŽIVKA, [redacted], svi pod op. tretmanom našeg Sektora SDB te o nekim licima koji se nalaze pod tretmanom drugih Sektora SDB, KRAJIŠNIK DANILO, PAJIĆ MITAR, DAVIDOVIĆ VASO i dr.

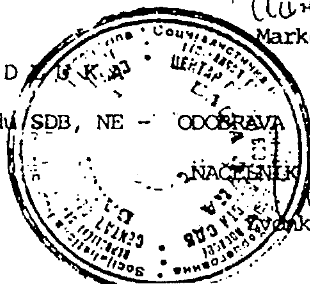
U narednom periodu izvora namjeravamo i dalje koristiti na planu praćenja neprijateljske djelatnosti četničke emigracije na području Sidneja uz davanje konkretnih zadataka prema licima koji se nalaze pod našim operativnim tretmanom kao i prema licima pod tretmanom drugih Sektora SDB.

Izvora takodje namjeravamo koristiti za neposrednu realizaciju odredjenih konkretnih mjera prema licima pod op. tretmanom koja se nalaze u Australiji.

Cijeneći sve navedene objektivne i subjektivne okolnosti i spremnost izvora da saradjuje na dobrovoljnoj patriotskoj osnovi te rezultate koje u narednom periodu očekujemo predlažemo da se ŠEKERAC DUŠAN registruje kao op. veza pod pseudonimom "BALJ".

PREDLAŽE OP. RADNIK,
Rodić Radomir

SAGLASAN ŠEF DETAŠMANA,
Marko Radišić

O D L U K A

Na osnovu čl. 51 Pravila o radu SDB, NE - ODOBRAVA se angažovanje op. veze "BALJ".

NAČELNIK SEKTORA SDB,
Zdravko Nikolić

ŠESTIĆ, (Dragutina) Vidoslav - "Stepa"
1948. - Husripovci/Prnjavor

CENTAR SDB BANJA LUKA
ODJELENJE 02

V-2049
17.4.85.

P R I J E D L O G
za zavodjenje operativne veze

Za ŠESTIĆ VIDOSLAVA, sin Dragutina, rodjen 9.11.1948. godine u Husripovcima, opština Prnjavor, Srbin, državljanin SFRJ i Kanade, NPI, nalazi se na radu u MISSISSAUGI kod TORONTA - KANADA.

R a z l o z i:

Šestić Vidoslav se nalazi na privremenom radu u Kanadi od 1970. godine.
Aprila 1984. godine sa njim je započeto operativno kombinovanje prema licima koja neprijateljski djeluju sa pozicija četničke emigracije i od tada Šestić nam se u nekoliko navrata javljao sa kvalitetnim podacima o aktivnosti četničke emigracije i njenih veza u Torontu.

Posebno kvalitetne podatke dao je o neprijateljskoj djelatnosti PANDŽA Žarka (POO), što su potvrdili i drugi izvori SDB. O tim podacima pisali smo u našim depešama br.02-914 od 7.5.1984. godine, br. 02-1522, od 14.8.1984. godine i informaciji str.pov.br. 02-117, od 29.3.1985. godine.

Obzirom da je Šestić i dalje u poziciji da nas obavještava o nep.djelatnosti Pandže i dr. lica, predlažemo da se zavede kao operativna veza pod pseudonimom "STEPA".

Banja Luka, 12.4.1985. godine

PREDLAŽE OP. RADNIK,
Rajko Kljajić

SAGLASAN ŠEF ODJELENJA 02,
Šakan Slobodan

ODOBRAVA:
NAČELNIK CENTRA SDB,
Mile Mandić

ŠINDIĆ, (Veselina) Miljko - "Urednik"
1930. - Lesenovac/Kruševac

[illegible] Reg. br. [illegible]
Linija rada: 01 [illegible] Datum evidentir. 13.10.197[illegible]
Op. radnik: Savić Đuro

PRIJEDLOG
za angažovanje saradnika

Na osnovu člana 40 Pravila o radu SDB predlažem angažovanje za saradnju sa SDB ŠINDIĆ MILJKA, sin Veselina, rodjen 5.4.1930. godine u Lesenovcima, SO Kruševac, SFRJ, muško, državljanin SFRJ, profesor, nastanjen u Banjaluci, Ul. Hasana Kikića br. 13, zaposlen na Pedagoškoj akademiji u Banjaluci.

RAZLOZI

Sa Šindićem je do sada više puta kontaktirano. Kroz razgovore došli smo do više saznanja o neprijateljskoj djelatnosti pojedinaca na Pedagoškoj akademiji, u Udruženju književnika Banjaluke i u izdavačkoj djelatnosti.

Šindić je i samoinicijativno ukazivao na neprijateljsku djelatnost jednog broja lica. Naknadnom provjerom ustanovili smo da se radi o tačnim podacima.

Sa Šindićem su uspostavljeni veoma dobri odnosi. Pošto [illegible] je kroz dosadašnji rad pokazao i spremnost da SDB pruži podatke o neprijateljskoj djelatnosti lica iz sredina u kojima on radi predlažemo da se Šindić angažuje za saradnju sa SDB pod pseudonimom "UREDNIK".

Banjaluka, 25. [illegible] 197[illegible]. godine Predlaže [illegible]:
Savić Đuro

[illegible]

ŠIPKA, (Nikole) Milan - "Lektor"
1931. - Dragolji/B. Luka

RSUP SR BIH
SDB

CENTAR: SDB BANJA LUKA Br. A-582

UPITNIK S

1.	Prezime, očevo ime i ime	ŠIPKA Nikole MILAN
2.	Pseudonim	"LEKTOR"
3.	Godina i mjesto rođenja (opština i SR)	1931. Dragolji, Banja Luka, SR BiH
4.	Mjesto i adresa boravka (prebivališta)	Banja Luka, Štrosmajerova 7-a
5.	Bračno stanje	Oženjen
6.	Narodnost	Srbin
7.	Državljanstvo	
8.	Zanimanje (vrsta posla)	Profesor VPŠ /glavni urednik časopisa "PRILOZI"/
9.	Naziv i mjesto ustanove ili preduzeća gdje je zaposlen	VPŠ Banja Luka
10.	Vrsta (grana) djelatnosti	Prosvjeta
11.	Školska sprema, odnosno stručna kvalifikacija	Visoka škola
12.	Znanje stranih jezika	Potpuno vlada ruskim jezikom, služi se engleskim, njemačkim i francuskim.
13.	Individualne osobine — sklonosti mane hobi	Ne želi da daje pismene izvještaje, obazriv i konspirativan, ribolovac
14.	Da li je član SK	Nije
15.	Podaci iz prošlosti i druge karakteristike vezane za prošlost	-

CENTAR SDB BANJA LUKA
Grupa za unutr.problematiku
Datum: 29.3.1972. godine

RUKOVODIOCU CENTRA SDB
O V D J E

PREDMET: Saradnik "Lektor", prijedlog za brisanje -

Dana 18.5.1970. godine saradnik "Lektor" angažovan je i evidentiran u aktivnu saradničku mrežu Centra SDB Banja Luka. U kontaktu sa saradnikom došlo se do podataka o neprijateljskoj djelatnosti za više lica. Saradnik je imao svestranu orijentaciju i u tom smislu posjedovao je osnovne objektivne i subjektivne mogućnosti za rad. Medjutim, novim izborima saradnik je postao član Savezne konferencije SSRNJ. Dolaskom na tu dužnost smatramo nepodesnim dalje njegovo evidentiranje u aktivnoj saradničkoj mreži,pa predlažemo da se saradnik "Lektor" briše iz ovidencije aktivne saradničke mreže.

Napominjemo da ćemo u dogovoru sa I sektorom i dalje kontaktirati "Lektora" kao op. vezu, te predlažemo da se materijal ne uništava i zadrži kod operativnog radnika.

Predlaže op. radnik
Sikirić Osmić

Saglasan rukovodilac grupe
Marjanović [illegible]

Odobrava rukovodilac Centra

ŠMITRAN, (Dragoje) Slavko - "Grbavac"
1935. - Grbavci/Bos. Gradiška

CENTAR SLUŽBI BEZBJEDNOSTI
SEKTOR SDB BANJA LUKA
Odjeljenje 02

P R I J E D L O G
za zavodjenje operativne veze

Za ŠMITRAN SLAVKA, sin Dragoje, rodjen 1935. godine u Grbavcima, opština Bos. Gradiška, Srbin, državljanin SFRJ i SAD, nalazi se na privremenom radu u Rosellu - SAD, nastanjen na adresi 509THOMPSON AVE. NEW JERSY ROSELLE, tel. 2012412963.

R a z l o z i :

Šmitran Slavko se nalazi na privremenom radu u SAD od 1965. godine.

Prvi kontakt sa njim ostvaren je 1980. godine, kada nam je dao niz podataka o djelatnosti četničke emigracije na području Rosella - SAD, o čemu je pisano u našoj depeši broj 02-1031 od 28.7.1980. godine i red.inf.br. 02-169 od 27.8.1980. godine. Sa Šmitranom smo nastavili kontakte i tokom njegovih narednih dolazaka u zemlju i svaki put nas je detaljno upoznavao o aktivnosti u redovima četničke emigracije, medju kojima ima i lica rodom sa našeg područja (Blagojević Vid i dr.). O svemu ovome opširnije pisano u našim redovnim informacijama broj 02-264 od 25.8.1982. godine, 02-248 od 5.8.1985. godine i 02-188 od 28.7.1987. godine.

Obzirom da su podaci koje nam je Šmitran do sada davao

potvrdjeni i preko drugih izvora SDB, ovogodišnji njegov boravak u zemlji iskoristili smo da sa njim operativno kombinujemo prema četničkoj emigraciji u Rosellu, SAD, a posebno prema Popović Vidu i Knežević Aleksandru za koga raspolažemo podacima da zastupa ideje NDA.

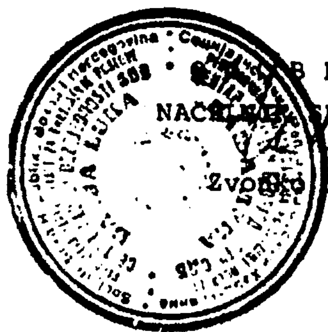
Imajući u vidu prethodno, kao i to da je Šmitran na odredjen način obučen i instruisan, predlažemo da se registruje kao operativna veza pod pseudonimom "GRBAVAC".

Banja Luka, 21.10.1987. godine

PREDLAŽE
OPERATIVNI RADNIK

Rajko Šmitran
Šmitran Rajko

SAGLASAN
NAČELNIK ODJELJENJA 02
Slobodan Sakan
Slobodan Sakan

UPRAVA
NAČELNIK SEKTORA SDB
Nikolić
Zvonko Nikolić